

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățămînt și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL X, NR. 111

decembrie 2008

SALARIAȚILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNTUL NEMȚEAN

Sărbătorile de iarnă să vă aducă mai multă bucurie în suflete, înainte de toate, sănătate pentru voi și familiile voastre, și, mai ales, dragoste și încredere pentru împlinirea dorințelor și speranțelor de mai bine și mai frumos.

Sărbătoarea Nașterii Mîntuitorului să vă dea lumină și putere pentru a învinge.

La Mulți Ani 2009!

Sindicatul Liber din Învățămînt și Cercetare Neamț

ASOCIAȚIA ÎNVĂȚĂTORILOR DIN JUDEȚUL NEAMȚ,

păstrătoare a tradițiilor strămoșești,

urează tuturor dascăllor, slujitorilor școlii, elevilor și părinților acestora, cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Crăciunului și Anului Nou, multă sănătate, ani mulți și belșug în viață. Fie ca Sfințele Sărbători să stingă vrajba și neînțelegera dintre oameni, să ne unească și să aducă liniștea și conlucrarea întru prosperitatea acestui neam. Dumnezeu să ne ajute!

La Mulți Ani!

Asociația Învățătorilor Neamț

ÎNCHINĂRE A MAGILOR

Noi umblăm și colindăm,
Florile dalbe
Pe Dumnezeu căutăm,
Florile dalbe
Alergarăm și-L aflarăm
Florile dalbe
În iesle la boi născut
Florile dalbe

Vîntul dulce tărăgăna,
Florile dalbe
Pruncul de mi-L legăna,
Florile dalbe
Ploaia caldă, fiul scaldă,
Florile dalbe
Neaua ninge, nu-L atînge,
Florile dalbe.

Pruncul mîinile-și întinde;
Florile dalbe
Maica Sfință le sărută,
Florile dalbe
La pămînt plecîndu-le,
Florile dalbe
Și noi sărutîndu-le,
Florile dalbe.

Bucuroși să-L prăznuim,
Florile dalbe
Cu daruri să-L dăruim,
Florile dalbe
Cu stelbe albe de flori,
Florile dalbe
Și-o oaie cu miel prior,
Florile dalbe.

“Un dialog sincer pentru un sistem de învățămînt performant”

● **Interviu cu Gabriel Ploșcă, liderul Sindicatului din Învățămînt Neamț**

Domnule Gabriel Ploșcă, care sînt activitățile sindicatului la final de an?

- În primul rînd, au început negocierile pe noul contract de muncă la nivel de ramură de învățămînt. Am făcut și noi cîteva propuneri. În primul rînd, propuneri generale: contractul colectiv la nivel de ramură, la nivelul prevederilor, să se pună de acord cu cele din contractul colectiv unic la nivel național valabil pînă în 2010. De asemenea, dorim să se precizeze suportul legal, să nu mai existe expedieri de genul “contract legii”. Să se spună exact legea sau ordonanța conform căreia se aplică o anumită prevedere.

- Mai sînt și alte propuneri, pe lîngă cele de nivel general?

- Bineînțeles. Dorim să ne ferim de lucruri care pot deveni discriminatorii. Atunci cînd facem referire la drepturi din venituri proprii ale instituțiilor școlare. Nu trebuie pedepsiți cei care nu au. Dar trebuie să existe posibilitatea ca toți să aibă anumite drepturi. Spre exemplu, sperăm să obținem prima de vacanță de la stat și nu din venituri proprii. O școală

care nu are să închirieze nici un spațiu, sau dacă este la țară, nu poate avea venituri proprii. De ce să discriminăm profesorii de acolo?

- Iar aceasta ar fi doar o propunere...

- De asemenea, vrem să se definească foarte clar cine este angajatorul. Noi semnăm contractul individual cu directorul unității, de fapt cu Inspectoratul Școlar care a delegat directorul unității. În schimb, plata vine prin Consiliul Local. Angajatorul este unul, dar salariul ni-l dă altcineva. Eu știu că cel care te angajează trebuie să te și plătească. Dorim să se definească foarte clar drumul acestor bani, suportul financiar pentru diferite drepturi ale noastre, nu să fim trimiși de colo-colo. Lucrurile nu sînt clare. Din cauza finanțării în acest mod, o parte din bani vin prin Direcția de Finanțe, o altă parte din bani vin prin Consiliul Județean, alții prin Inspectoratul Școlar, astfel încît nu se mai știe de unde și cum sînt banii. Noi dorim o descentralizare corectă. Fiecare unitate școlară să își facă bugetul de venituri și cheltuieli și fiecărei unități să i se aloce sumele necesare.

- Județul Neamț este unul dintre primele în care au fost pornite mecanismele în instanță, pentru primirea majorării salariale...

- Acum definim documentele pentru a acționa în instanță pentru aplicarea legii 221. Ținînd seama de pătaniile pe care le-am avut, am dorit să fim printre județele frunțase la această acțiune. Chiar dacă legea se va aplica, este posibil ca ea să nu mai fie aplicată începînd cu 1 octombrie. Dar, prin cîștigarea acțiunii în instanță vom obține aceste drepturi de la 1 octombrie. Chiar și numai pentru 3 luni, tot putem vorbi de cîteva milioane de lei.

- De curînd, aminteați de criteriile de evaluare a cadrelor didactice, propuse de guvern...

- Cum vedeți dialogul cu noii guvernanți?

- Nu s-a mai vorbit mai nimic despre acel așa-zis sistem de evaluare a cadrelor didactice, propus de către minister. Ni s-au cerut discuții furtunoase și rapide, dar totul s-a terminat. Sigur, problema este importantă, rămîne în discuție. Dar trebuie făcută pe îndelete. Mă întreba cineva despre performanță. Performanța, în mod absolut, se referă la cei care au luat premii la olimpiadele naționale și internaționale. Dar, performanță este și ceea ce realizează o învățătoare dintr-un cătun, care îi învață pe copii să citească și să scrie corect și să îi aducă la școală. Aceasta, ținînd seama că în mediul rural familiile se implică mai puțin. Școala care nu este susținută de familie are o eficiență scăzută.

- Cum vedeți dialogul cu noii guvernanți?

A consemnat Marius GHEGHICI

(Continuare în pag. 3)

ELOGIU REFORMEI ȘI PROSTITUȚIEI INTELECTUALE

„ȘI N-A MURIT NIMENI”
(Umberto Eco)

S-ar părea că în materie de reformă, am luat o țepă ca multe altele, plătind prețuri de prototip pentru tot felul de second-handuri. Procedul este același ca acela prin care ne-am aruncat la coș economia, cu fabrici, uzine, declarate de fostul Prim Ministru Petre Roman „mormane de fiare vechi”.

A fost oare învățămîntul românesc o vechitură oarecare, precum combinatele, fermele, rafinăriile, platformele maritime și siderurgice, flota, minele, gazul metan, energia electrică și petrolul românesc?

Nu cumva, am înfiat o reformă cu ochii închiși, luînd de bun ceea ce nici altora nu le-a făcut bine?

Oare decidenții n-au văzut nimic din putregaiul care macină sistemul de învățămînt european? Specialiștii în tocat banul Statului pe tot felul de masterate s-au lăsat oare aneestizați de poleiala multicoloră a societății de consum, sau nu au avut timp decît să studieze niște rapoarte oficiale care fac roz bombon o realitate jigărită?

Nimic mai sigur că la această critică sunt mulți dispuși la acuzații de paseism, tradiționalism îngust, ba chiar naționalism sau comunism nostalgic.

În sprijinul criticilor reformei românești a învățămîntului care a împrumutat fără discernămint un model defect și ineficace ne vom referi la criticile făcute modelului comunitar de către Umberto Eco. Personalitatea marelui profesor, socotit un ultim reprezentant al spiritului umanist de tip renescentist, nu mai trebuie prezentată nimănui. A publicat însă, recent, în prestigiosul New York Times un studiu-avertisment care debutează ex abrupto : „Se înmulțesc din ce în ce mai tare articolele apocaliptice din presă, cu privire la disoluția instituției care produce doctori pe bandă” (textul a fost preluat de revista Business, iulie 2008)

Autorul are în vedere gravele curențe ale învățămîntului care a pus în funcțiune un sistem inspirat de motivații financiare, transformîndu-l într-o afacere foarte rentabilă. Avînd complexitatea statului, exonerat de grija finanțării acestei rețele arhaice și conservatoare, universitățile s-au grăbit să atragă studenții prin reglementări ultra permissive, obligîndu-i să își finanțeze pregătirea și transformîndu-i în debitori pentru o diplomă cu plata în rate.

Puterea politică conspiră împotriva academismului din trei direcții:

- prima privește reglementarea caracterului aleatoriu al obligativității de a frecventa cursurile: „Studenții se pot prezenta la examenul sfîrșitului de an fără să fi văzut vreodată profesorii.”

- în planul conținuturilor didactice, adică al materiilor predate, „s-a mers pînă acolo încît editorii au fost constrînși să regîndească manualele la dimensiuni ca pentru niște analfabeți”.

- al treilea plan este cu mult mai adînc și mai încărcat de turpitudine. Intelectuali ajunși la pîrghii înalte în actul decizional fac publicitate acestui sistem, interesați în creșterea ratingului și a numărului de plătitori. Complicitatea lor cu mediul academic le asigură stipendii grase.

prof. D. D. URSACHE
(Continuare în pag. 3)

Rolul metodelor didactice în educația religioasă

Metodele didactice rămân în general aceleași, doar modalitatea în care le utilizăm variază de la natura disciplinei de învățămînt și în funcție de individualitatea profesorului și a colectivelor de elevi. Metodele sunt precum un medicament care nu vindecă boala de la sine ci în funcție de modul în care se administrează.

J. A. Comenius, în „Didactica Magna”, învăța pe educatori să imite soarele în lucrarea lor pedagogică. Precum soarele (cerul) oferă planetelor lumină și căldură, uneori ploaie, vînt, fulgere, așa și profesorul va dăruia copiilor iubire, poveste, seriozitate, uneori mustare, iar rareori pedepse.

Profesorul de religie trebuie să vorbească omului actual, ce trăiește acum nu în trecut sau în viitor. Cînd Mintuitorul a afirmat: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan XIV, 6), a unificat într-un concept general toate etapele vieții: trecut, prezent și viitor. Lecția de religie este o convorbire a unor interlocutori ce pun întrebări, au idealuri, certitudini, nedumeriri. Pentru aceasta, preotul profesor va trebui să țină cont de varietatea ascultătorilor (fete, băieți, mai mari sau mai mici, mai culti sau cu mai puțină știință etc). De aici rezultă că educația religioasă trebuie să îndeplinească următoarele condiții: coborîrea la stadiul sufletesc al elevului, colaborarea cu sufletul elevului, colaborarea cu elevul în mod psihico-fizic, colaborarea armonioasă a facultăților sufletești ale elevului (minte,

inimă și voință), elevul să aibă contribuția sa personală, iar lecția să se raporteze la acțiunile vieții cotidiene.

Deci, în procesul educativ trebuie să existe o strînsă legătură între profesor - metodă - conținutul învățămîntului, avîndu-se în vedere permanent elevul.

Alegerea și adecvarea metodelor depind de factorii obiectivi (ce țin de natura finalității, de logica internă a materiei de predat, de procesul învățării) și de factorii subiectivi (determinați de contextul umano-social al aplicării ei, de personalitatea profesorului, de psihologia elevului și a grupurilor etc.).

Doresc să închei succinta prezentare cu o remarcă făcută de pr. prof. dr. Ilarion V. Felea, în „Religia culturii”, remarcă la care ar trebui să medităm noi, profesorii de religie: „Am văzut un om ce aleargă drept înainte cu o torță aprinsă; alergătorul este învățătorul, luptătorul pentru cultură și torța aprinsă e însăși lumina culturii. Și am auzit spunîndu-se de atîtea ori că idealul educației, instrucției și peste tot al culturii - ca și al religiei - este ameliorarea, perfecționarea, înobilarea omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Dascăli și preoți ai școlii astfel să alergați și să ne împlinim misiunea, culturală și religioasă în lume, ca la judecata istoriei, la judecata conștiinței și la judecata cea din urmă, a lui Dumnezeu, să putem răspunde cu fața senină și cu inima împăcată: O, Doamne-n lume cît am stat/ Pe Tine, Te-am reprezentat...”

Drd. MIHAI FLOROAIA - I.S.J. Neamț

PENTRU O SOCIETATE ÎN SCHIMBARE

Vrem sau nu - cu toții sîntem participanți la un joc ale cărui reguli se schimbă permanent - de aceea cred că este necesar să avem o coerență nu numai de apartenență ci și de practici la nivelul unităților școlare din întreaga țară. În acest context social- economic, politic și cultural România cunoaște profunde schimbări chiar dacă acestea sînt lente deocamdată, de cînd am devenit membri ai Uniunii Europene. Dorim sau nu, România este obligată și trebuie să accepte rigorile impuse de Uniunea Europeană, inclusiv cele referitoare la relațiile de muncă. Să

sperăm că descentralizarea oricum se va produce, mai devreme sau mai tîrziu, și în România, moment în care o mare parte a responsabilităților care revin acum federațiilor sindicale privind negocierea forței de muncă, salarizarea personalului didactic, interesele de ordin socio- profesional și cultural care vor fi transferate către structurile zonale și județene.

În fapt, acest lucru îl constatăm deja dacă analizăm că respectarea multor drepturi ale salariaților din învățămînt s-a obținut de către sindicatele județene și zonale prin decizii și hotărîri ale instanțelor de judecată dar și prin comisii paritare la nivel județean.

Acest rol deosebit de activ, al sindi-

catelor zonale și județene trebuie să fie susținut printr-o mai bună organizare în teritoriu, prin sporirea atribuțiilor liderilor de sindicat din unitățile școlare, prin dinamizarea activității acestora. Fiecare lider de sindicat din unitățile noastre școlare trebuie să conștientizeze că reprezintă un accesoriu important al conducerii colective a sindicatelor județene, că succesul acțiunilor întreprinse de aceasta depinde în mare măsură de profesionalismul de care dă dovadă. Liderul de sindicat trebuie să conștientizeze că este membru ales de organizația sindicală, pentru a o reprezenta în relația cu instituțiile și autoritățile.

Prof. Valerian PERCĂ

RENAȘTEREA SPERANȚEI

Această iarnă, aflată într-o conjunctură fastă a spiritului creștin și a istoriei, vine către noi încărcată de bucurii și promisiuni, unele tulburătoare, dumnezeiești, altele terestre, concrete, istorice. Mai întii, bucuria înaltă a Sărbătorilor, Nașterea Domnului și celelalte evenimente creștine, prilej de înnoire sufletească, de înnoire într-o credință și spirit, de medi-

tație la sensul fundamental al vieții.

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos în ieslea Bethleemului este șansa renașterii noastre din cenușa păcatului, din nimicnicie, din deșertăciunile vieții, miștinându-ne, pierzîndu-ne cu fiecare gest, cu fiecare făgăduință. Sîntem în calea ispitelor care cresc precum ciupercile și otrăva pe solul putred al necredinței și lipsei de înțelegere. Mai nou, ele se apropie și de școlile noastre, deghizate în veșminte perfide,

căci imaginația răului n-are liniște. Susținută de puterea credinței forța binelui, porcede din țările divine, spulberă răutățile și le azvîrle în întunericul din care s-au născut. Nașterea lui Hristos este șansa care ni se dă între curăție și izbăvire, nouă creștinilor, celor care înțeleg lumea, contemplînd abisul înalt, fără margini, luminat de măreția dumnezeirii pentru că Sfînta sărbătoare a Crăciunului este pentru lumea creștină clipa mesianică extinsă la nivelul universului și al eternității, biruința Binelui

asupra răului, Imnul de bucurie al vieții.

În ordine spirituală, înaintea de a fi europeni, sîntem creștini. În vîltoarea lumilor de azi, prea lesne rătăcite printre repere false și idoli de lut, să ne întoarcem mereu la dumnezeirea care sălășluiește în noi, la punctul cardinal al existenței noastre, Iisus Hristos, Mintuitorul lumii și al oamenilor, care se naște pentru noi, dîndu-ne de fiecare dată șansa unei vieți noi și bucuria luminii nepieritoare.

Subredacția Roman

150 de ani de învățămînt teologic în Roman

Pe 4 decembrie 2008, Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfîntul Gheorghe” din Roman a sărbătorit 150 de ani de existență.

La manifestările dedicate aniversării au participat numeroase personalități ale vieții bisericești, reprezentanți ai comunității locale, iar din partea Inspectoratului Școlar Județean Neamț au fost prezenți doamna inspector școlar general adjunct, profesor Gabriela Banu și domnul inspector Mihai Floroiaia.

Programul a debutat cu oficierea Sfintei Liturghii și slujba de Te-Deum, continuînd apoi cu un extraordinar și diversificat program artistic prezentat de elevii școlii. În final, corul Seminarului a încîntat auditoriul prin interpretarea unui frumos concert de colinde tradiționale românești. Tot în cadrul activităților desfășurate au

fost premiați cîștigătorii unor concursuri pe teme de istorie bisericească, istorie locală, pictură și cultură generală desfășurate cu puțin timp în urmă în unitate.

Inițiat la 1 septembrie 1858, prin sprijinul Mitropolitului Moldovei, Sofronie Miculescu și al ministrului cultelor, D.A. Cantacuzino, Seminarul „Sfîntul Gheorghe” și-a desfășurat activitatea pînă pe 31 august 1948, cînd regimul comunist din România l-a desființat în mod abuziv alături de numeroase alte școli teologice din țară. Reînființarea lui a avut loc la 5 noiembrie 1990.

Prima școală catehetică din Roman a luat ființă în anul 1846, sub conducerea preotului Dimitrie Matcaș, unitate de învățămînt ce a funcționat pînă în anul 1859.

De la înființarea sa și pînă în prezent, prin contribuția unor cadre didactice de valoare precum: Dimitrie Matcaș, Ioanichie Fluor, Constantin Nazarie, Chezarie

Stephano, Policarp Popescu, Athanasie Ghițescu, Ghenadie Popescu etc., Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfîntul Gheorghe” a dat un mare număr de personalități Bisericii și școlii românești. Rezultatele deosebite obținute atît la concursurile și olimpiadele școlare cît și la numeroasele activități extracurriculare reprezintă rodul muncii depuse de către profesori și elevi.

În prezent, prin strădania directorului unității de învățămînt, pr. prof. dr. Sînică Palade, clădirea în care funcționează seminarul va intra într-un amplu program de reabilitare, acesta fiind necesar avînd în vedere vechimea construcției.

Colectivului de cadre didactice, elevilor și părinților acestora le dorim multă sănătate, numai realizări pe toate planurile și un sincer: „La mulți ani!”

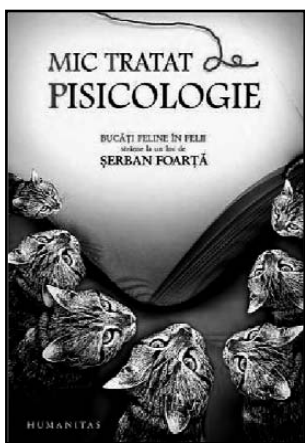
Drd. MIHAI FLOROAIA - I.S.J. Neamț

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Serban Foartă Mic tratat de psihologie

Feline celebre, ca Pisica de Cheshire a lui Lewis Carroll, Motanul-Încălțat al lui Perrault, motanul Murr al lui Hoffmann, Mungojerrie și Rumpelșteazer ai lui T. S. Eliot, pisici aristocrate ca Myōbu no Otototo, pisica de la curtea imperială a Japoniei, dar și Japonica lui Gellu Naum, pisicile mozartiene ale lui Eric-Emmanuel Schmitt, pisici frumoase, elegante, orgolioase, motani înțelepți și pisoi jucăuși...

Un manual indispensabil iubitorilor de pisici, recomandat celor care vor să învețe să privească, să deprindă rafinamentul și grația. Cu profesori ca Charles Baudelaire, Guillaume

Apollinaire, Paul Verlaine, Jorge Luis Borges, Fernando Pessoa, Max Jacob, Raymond Queneau, Virgil Mazilescu, Mircea Ivănescu, Emil Brumaru și mulți alții, alegeți cu atenție de Serban Foartă - doctor în psihologie - , care la rîndul lor au fost cu toții elevi la școala de pisici, aveți șansa chiar de a învăța să deveniți scriitori.

lată, spre exemplu, ce îl

Noi apariții la Humanitas

sfătuiește Aldous Huxley pe un tînr prieten: „Dacă vrei să fii romancier psiholog și să scrii despre ființe, cel mai bun lucru pe care-l poți face este să ții o pereche de pisici.”

„Deosebirea dintre un ciine și-o pisică? Cel dintîi cugetă într-astfel: «Ei mă hrănesc, mă protejează, țin la mine. Pesemne că sunt zei.» A doua cugetă și ea: «Ei mă hrănesc, mă protejează, țin la mine. Pesemne că sunt zeu.» (Ira Lewis)

Ludmila Ulițkaia Cei dintîi și cei de pe urmă

Cum sunt femeile? Deștepte, fermecătoare, îndrăznețe și visătoare, sau naive, încăpățînate, ascunse și mofuroase? Din iubire pot fi cîte puțin din toate, iar personajele feminine din cele opt

povestiri ale Ludmilei Ulițkaia își croiesc existența după tiparele dragostei, încorsetată doar de umbrele fostului regim sovietic. Si tot din iubire ating cu o baghetă magică destinul fiecărui bărbat întîlnit în cale pentru a-i da un

sens. Există cărți de care rămii cumva îndrăgostit: crezi ca le-ai uitat și totuși le duci atît de tare dorul... Sau cărți cărora le-ai presimțit miracolul, fără să le fi cunoscut vreodată. Cărți gata să te iubească, adunate pentru tine în colecția „Cartea de pe noptieră”.

Cristian Andrei Cine m-a făcut femeie

Tu, femeie, ești o bijuterie, o cetate și un mister. Ești o bijuterie pentru că ai o sensibilitate aparte și o alcătuire deosebit de complexă. Cu toate că este atît de sensibil, corpul tău este rezistent ca o cetate. De ce ești un mister? Pentru că nimeni nu știe cum de ghicești atîtea lucruri și unde găsești atîta putere să lupți cînd ești disperată...

Pentru că forma ta de femeie poate fi desenată cu mîinile în aer de către acela care te-a mîngîiat măcar o dată.

Te mulțumește faptul că ești femeie? Simți feminitatea ta? Unde simți asta și cînd? Cele mai multe femei își percep feminitatea cînd sunt privite într-un fel anume: cu admirație, cu dorință, cu invidie chiar. Eu îți pot spune ce anume mă face să cred că ești femeie: liniile și mișcările tale sunt fine și line, pielea e fragilă și miroase întotdeauna a flori, genele clipeșc în ritmul emoțiilor, genunchii se strîng în fața unui străin, copiii mici te fac să zîmbești... Trîind într-o lume a bărbaților, spui uneori că acestea sunt mai degrabă slăbiciuni, dar tocmai ele au putere asupra celor ce conduc lumea!” (Dr. Cristian Andrei)

O carte ca o oglindă. Autorul, dr. Cristian Andrei, te așează în fața ei și-ți arată cine, ce, cum și de ce te poate face să te simți împlinită.

Selecție de Alexandra BURUIANĂ

“Un dialog sincer pentru un sistem de învățămînt performant”

(urmăre din pag. 1)

Sperăm că și deschiderea noilor guvernări către învățămînt va fi alta, că nu vom mai fi mințiți ca pînă acum. Se spunea că ni s-a dat nu știu cît la sută din Produsul Intern Brut, deși nu era așa. La rectificările de buget ni s-au luat bani și s-au dat pentru alte proiecte sociale. Domnul Tăriceanu a luat o sumă colosală de la învățămînt și a direcționat-o către Ministerul

Muncii.

Dacă dorim să facem sistemul de învățămînt mai bun și compatibil cu cel din Uniunea Europeană, trebuie să avem un dialog serios, sincer. Altfel, ne vom bătăci ca din '90 încoace.

- La final...

- Vreau să transmit un gând bun colegilor mei din învățămîntul nemțean, să le doresc multă sănătate, putere de muncă, bucurii, împliniri și să fim împreună pentru a mai putea rezolva ceva probleme.

La mulți ani “Petru Rareș”

Colegiul Național “Petru Rareș” a fost, la finele lui noiembrie, în sărbătoare. Elevii, profesorii, dar și părinții au sărbătorit 139 de ani de la înființarea celei mai vechi, dar și mai renumite unități de învățămînt din județul Neamț. Timp de două zile, conducerea unității de învățămînt a pregătit numeroase activități care să marcheze acest moment. “În fiecare an, la 27 noiembrie, Colegiul Național Petru Rareș sărbătorește ziua liceului. În acest an, de pe 27 noiembrie, pînă pe 29 inclusiv, au organizat activități și elevii, profesorii, dorind să marcăm așa cum se cuvine acest proiect important din viața școlii. Parcurgînd programul am constatat că fiecare elev a avut posibilitatea să își manifeste aptitudinile, talentul, exact în direcția în care crede el că este mai bine. Au fost activități științifice, de la cei mici, de gimnaziu, pînă la cei mari, de liceu. Au fost concursuri de informatică pentru cei mici, de pagini web, concursuri de chimie, fizică, biologie, concursuri care au fost apreciate de elevii participanți, dar și de profesori”, a declarat Mihai Obreja, directorul Colegiului Național “Petru Rareș”

Noi inspectori școlari

De la începutul lunii decembrie, Inspectoratul Școlar a funcționat “în echipă completă” după cîteva luni de interimate. În urma anunțării rezultatelor concursului organizat pentru ocuparea unor posturi de inspector

școlar, toți candidații - nu au avut contracandidat - au fost declarați cîștigătorii posturilor. Au fost scoase la concurs 7 posturi, dintre care unul singur cu normă întreagă. Astfel, Rodica Ciuchi este inspector cu două jumătăți de normă: discipline tehnice și integrare europeană și programe europene. De asemenea, Elena Ciurea are jumătate de normă ca inspector școlar pentru imagine. Mircea Constantin Corlăteanu este inspector școlar de specialitate pentru disciplinele tehnice (singura normă întreagă scoasă la concurs). Cristinel Secară a obținut jumătate de normă la specialitatea fizică, postul rămînînd vacant după ce Grigoruță Oniciuc a fost numit inspector școlar general adjunct. De asemenea Ioana Tudoran Moga are jumătate de normă la management educațional, evaluare și dezvoltare instituțională, asigurarea calității, iar Florentina Ungureanu la managementul resurselor umane.

Părinții refuză vaccinul fetitelor de clasa a IV-a

Dintre cele 2272 de fete din clasa a IV-a, doar 126 au intrat în programul de vaccinare împotriva virusului care poate duce la cancerul de col uterin. Reacția părinților împotriva acestui vaccin a fost cam la fel, atît în mediul rural cît și cel urban, de refuz. Spre exemplu, la școala nr. 1 din Piatra Neamț, din 16 eleve, doar una este vaccinată. La școala nr. 8, tot din Piatra Neamț, intră în program 9 fete din cele 19 care sînt în clasa a IV-a. La școala nr. 11, a fost vaccinată o singură fetiță din 29, iar la școala 10, doar două din 39. De asemenea, la

Liceul Comercial Spiru Haret a beneficiat de acest vaccin doar o elevă din cele 35 de clasa a IV-a.

La Roman, au fost vaccinate două fete din cele 63 ale școlii nr. 5 și una din cele 19 de la Liceul cu Program Sportiv. La Bicăz au fost vaccinate doar 5 eleve, acestea urmînd cursurile școlii nr. 1. La Tîrgu Neamț, au beneficiat de programul Ministerului Sănătății două din cele 36 de eleve ale Liceului Vasile Conta, una din cele 20 ale școlii nr. 2 și 7 din cele 24 ale Școlii de Arte și Meserii Ion Creangă.

Tezele cu subiect unic

Anul acesta au apărut unele noutăți privind modul de desfășurare a tezelor cu subiect unic.

Începînd cu acest an, tezele cu subiect unic se vor desfășura în fiecare școală cu personalitate juridică sau structură a acesteia, care are cel puțin 10 copii de clasa a VII-a sau a VIII-a. Asta înseamnă 187 de centre de examen la nivelul județului Neamț, 187 de comisii. Un alt element de noutate este faptul că teza se corectează în școală, de către profesorul clasei, primind o primă notă. Avem cîteva excepții, în care profesorii din clasele respective nu pot corecta, din cauză că au copii în examen. Atunci, Comisia Județeană a delegat o altă persoană care să facă evaluarea. Tezele merg apoi în centrele de evaluare. La nivelul județului nostru sînt 24 de astfel de centre de evaluare - nefăcute publice pînă acum. Aici vor primi a doua notă. Se face media celor două note obținute la corectarea tezei, iar media va reprezenta nota finală. Precizez că în catalogul clasei de va trece nota întreagă, rotunjită. Totuși, pentru admiterea computerizată se va lua în considerare nota

obținută cu zecimale”, a precizat Grigoruță Oniciuc, inspector școlar general adjunct.

... și rezultatele la prima teză

La teza la limba și literatura română, la clasa a VII-a, cea mai mare medie pe școală obținută a fost la Liceul Particular Aurora Oașu, respectiv 8,82. De asemenea, medii apropiate au fost obținute de Colegiul Național Roman Vodă, școala 10 din Piatra Neamț și școala 3, tot din Piatra Neamț. Oricum, sînt multe note ce pot fi considerate drept dezastruoase, cel puțin de către părinți. Astfel, din cele 5591 de teze, 51 au primit nota 1. Alte 220 au primit nota 2. 365 au obținut nota 3, iar 468 nota 4. Mai mult, media a 23 de școli din județ este sub nota 5. La polul opus, 969 au primit 8, 909 nota 9, iar 280 de teze au fost considerate de 10. Trebuie menționat că pentru 55 de teze a fost necesară o a treia evaluare. Aceasta deoarece diferența dintre prima notă, cea dată de profesorul clasei și cea de a doua, dată de comisia de evaluare, a fost mai mare de un punct.

La clasa a VIII-a, cele mai mari note le-au luat elevii de la Colegiul Național Petru Rareș, media acestui liceu fiind de 9,29. Au urmat, la egalitate, Colegiile Naționale de Informatică și Calistrat Hogaș, cu o medie de 9,02. Surprinzător sau nu, școala din Poiana Largului a obținut o medie fruntașă, 8,94. De asemenea, Liceul Vasile Conta a obținut o medie de 8,86. Asta nu înseamnă că la clasa a VIII-a nu au fost și note proaste. 14 școli nu au reușit să aibă o medie peste 5. 47 de lucrări au avut nota 1, iar alte 124 au fost punctate cu nota 2. S-au luat 269 de trei și 488 de 4. Această, dintr-un total de 5743 de teze. În schimb, au fost 999 teze de 8, 833 de 9 și 295 de elevi care se pot mîndri cu nota 10. De asemenea, 47 de teze au trebuit reevaluate, din cauza diferențelor apărute între nota profesorului clasei și cea a comisiei de evaluare.

Trecut și prezent - geografi nemțeni

Pe 6 decembrie a avut loc la Colegiul Tehnic “Gheorghe Cartianu” din Piatra Neamț colocviul “Geografia - Trecut și prezent - Geografi nemțeni”. Manifestarea a avut loc sub egida ISJ Neamț și a Societății de

geografie “Alexandru Ungureanu”, filiala Neamț. În cadrul acestei activități, profesorii de geografie din județul Neamț au invitat profesorii de geografie, pensionari, care și-au dedicat mare parte din viața educației tinerilor. Astfel, au participat aproximativ 40 de cadre didactice pensionari, unii dintre aceștia avînd și intervenții prin care au reamintit momente importante din activitatea didactică. De asemenea, a fost amenajată și o miniexpoziție cu diferite materiale, publicații, fotografii cu semnificație deosebită pentru profesorii participanți.

Trebuie amintit că în cadrul acestei manifestări a avut loc și lansarea concursului școlar de geografie pentru clasele V-VII “Ioniță Ichim”, a cărui etapă județeană se va desfășura pe 25 aprilie anul viitor. Nu în ultimul rînd, a fost lansat și formularul pentru editarea cărții “Geografi nemțeni”, care va prezenta profesorii de geografie din trecut și prezent din județul Neamț.

Pregătiri pentru olimpiadă

Olimpiada locală de matematică se va desfășura pe 24 ianuarie 2009. Etapa locală a olimpiadei de matematică se va organiza în fiecare liceu cu subiecte proprii. În liceele tehnologice se va organiza etapa locală a Concursului Național “Adolf Haimovici”. Corectarea tezelor se va face în aceeași zi. Lista elevilor selecționați pentru a participa la etapa județeană a Olimpiadei școlare, cît și la Concursul Național “Adolf Haimovici” va fi postată pe site-ul Inspectoratului Școlar Neamț. Olimpiada județeană se va desfășura pe data de 7 martie 2009 la Colegiul Național “Petru Rareș” Piatra Neamț pentru toate clasele, între orele 10-13.

Pentru elevii de gimnaziu, olimpiada se va organiza pe zone. Subiectele se vor primi prin mail pe adresa profesorului responsabil în dimineața concursului la ora 9. Olimpiada se va desfășura între orele 9,30 - 12,30, iar corectarea tezelor se va face în aceeași zi. Trebuie menționat că la gimnaziu, olimpiada județeană se va desfășura pe data de 7 martie 2009 la Colegiul Național “Petru Rareș” Piatra Neamț pentru toate clasele, între orele 10-13.

M.G.

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

ELOGIU REFORMEI ȘI PROSTITUȚIEI INTELLECTUALE

(urmăre dn pag. 1)

Umberto Eco reacționează cu ironie și dispreț la actul de prostituție intelectuală produs prin studii și articole savante, care maschează oneroase interese bănești: “E drept că unele articole nu sunt prea credibile, pentru că sunt scrise de niște intelectuali rafinați, care nu se coboară pînă la a practica înșositoarea, meserie de dascăl”.

Astfel, întregul învățămînt academic s-a reformă prin decizii de sus în jos care purtau girul unei elite de „rafinati”, aserviți intereselor financiare, dar care „vorbesc despre un univers ce le este străin”.

Rezultatul concertat al maladiei fizicizării comprimate eclozează peste

tot, ca și la noi, printr-o inflație de „doctori după trei ani” (formulare care dă și titlul textului în cauză)

Așa se face că în „trienul universitar” se învață, în prezent, - după părerea profesorului italian - „mai puțin decît se învața la noi, într-un liceu bun, pe vremuri”. Autorul se întreabă cu amărăciune dacă nu cumva, pentru a stimula chemarea spre „studii” doctorale, „nu s-ar putea conferi și titlul de Excelență sau de Satrap...”

A fost deci reforma o nevoie reală? Marele umanist spune că nu, rememorînd experiența studiilor sale universitare ce urmau unei pregătiri liceale solide. Susținerea unui singur examen, de latină, cerea „un studiu monografic asupra perioadei decadente, cu toate textele lui Ausoniu, Claudius, Rutilius Namatianus ș.a.m.d. și în plus întreaga operă - subliniezi, toată! - a lui Vergilius sau Horațius, de

tradus.”

Umberto Eco evocă numele celebrităților care dădeau tonul academismului aceluși timp, amintind de exigența foștilor săi dascăli și de examenele serioase care presupuneau, fiecare, „parcurserea a cel puțin 1000 pagini”. „Și n-a murit nimeni” - conchide Umberto Eco.

Deși nu era „indispensabilă”, reforma academică s-a finalizat prin Convenția de la Bologna, care a răspuns astfel, printr-o „interpretare restrictivă și fiscală”, problemei finanțării unui sistem costisitor, de povara căruia statul dorea să scape.

Noi am preluat acest sistem ca viu și sănătos, străduindu-ne de cinci ani buni să demonstrăm trebuia aceasta. Așa se întîmplă cînd caști gura prea mult spre curtea altuia. Ajunși să și se pară că strugurii tăi sunt prea acri.

INFORMARE - DEPARTAMENT JURIDIC

Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățămînt și Cercetare Științifică Neamț a înaintat acțiune în instanță pentru recuperarea diferențelor de natură salarială rezultate prin nerespectarea art. 50, alin. 1 din Legea nr. 128/1997 privind Statutul Personalului Didactic, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia “Personalul didactic din învățămîntul preuniversitar beneficiază de tranșele de vechime la salarizare stabilite de lege și de trei tranșe suplimentare, care se acordă la 30, 35 și la peste 40 de ani de activitate în învățămînt”.

“Pentru fiecare dintre tranșele suplimentare de vechime se acordă o creștere a coeficientului de ierarhizare de 1/25 din coeficientul de ierarhizare corespunzător tranșei anterioare de

vechime”, conform alin. 2, art. 50 din aceeași lege.

Aceste tranșe suplimentare de vechime nu se acordă de către angajator și pe cale de consecință SINDICATUL LIBER AL LUCRĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ NEAMȚ a formulat cererea de chemare în judecată în numele a 1786 cadre didactice, membri de sindicat:

-791 din zona Piatra Neamț;
-599 din zona Roman;
-396 din zona Tîrgu Neamț - Bicaz.

împotriva angajatorilor: 148 unități școlare arondate la 81 consilii locale.

Sperăm ca la termenul de judecată din 9 ianuarie 2009 să avem cîștig de cauză și să obținem prin sentința civilă aceste drepturi în favoarea cadrelor didactice, membri de sindicat.

Gabriela GRIGORE

DIN CARNETUL UNUI FOST INSPECTOR ȘCOLAR

Profesorul Mihai Doroftei - o viață care bate filmul

RETROSPECTIVĂ ȘTIINȚIFICĂ 2008

Interviu cu concitadinul nostru, domnul profesor universitar, doctor în științe matematice, Vasile Postolică

Red.: - Domnule profesor, vă invit la un succint bilanț al activității științifice din acest an.

V.P.: - Întii, trebuie să-i mulțumesc lui Dumnezeu și personalităților veritabile din județul Neamț pentru susținerea acordată reprezentării științifice onorabile a României. Datorită eforturilor acestor oameni, afirm că anul 2008 a fost o reușită academică și în domeniul matematicii reprezentată de prezența mea la The 79th Annual Meeting of the International Association of Applied Mathematics and Mechanics, University of Bremen, Germany.

31 Martie - 4 Aprilie, 2008, cu lucrarea științifică intitulată "Efficiency and Applications" (Eficientă și Aplicații) respectiv la The Fifth European Congress of Mathematics, 14 - 18 Iulie, 2008, Amsterdam RAI, The Netherlands, unde am fost invitat să expun raportul științific "The Romanian Mathematics Education Now" (Educația actuală prin Matematică în România). Activitatea de referent științific la prestigioase reviste științifice internaționale și coordonarea lucrărilor metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic a fost completată de publicarea cărții "Baze al matematicii actualizate prin eficiență" prin editura Matrix Rom din București.

Red.: - Este matematica astăzi o știință controversată? Dar educația prin matematică?

V.P.: - Traseul parcurs de matematică, numai prin eficiența Divină, pornind de la prima accepțiune istorică, umană, drept "Muzică a rațiunii", recunoașterile ulterioare mondiale ca "Regină a tuturor științelor" respectiv "Fundamentul științei și tehnologiei moderne", cu ultima

apreciere științifică internațională, unanimă, de "Limbaaj universal al științelor actuale" dovedește în mod concret că matematica a fost, este și va rămâne a tuturor oamenilor, nu neapărat a elitelor. "Dizolvarea" matematicii în cultură și reciproc este firească, dacă se efectuează cu responsabilitate. Astăzi, valoarea culturală a matematicii este profund marcată nu numai prin potențialul informațional, inter și transdisciplinar, ci deosebi de capacitatea comunicațională. Și din acest motiv cuplat cu reforma copiativă matematică, inclusiv școlară, a rămas încă « o pedeapsă », departe deci și de ultimul calificativ acordat de știința mondială. Cultura conduce către matematică, iar matematica induce cultura, deși, prin limitele umane înțelegem numai "discretul" și putem vedea doar "continuu". Unul dintre argumentele centrale în acest sens este reprezentat de mulțimea numerelor reale, ultimul salt cognitiv efectuat de omenire nu numai în teoria și aplicațiile teoriei numerelor, ci în gândirea umană generală prin "scufundarea" continuului în discret și invers. Ce a urmat după cele două milenii de frământări ale civilizației grecești generatoare în acest domeniu au fost, pînă acum, construcții artificiale, dar semnificative.

Red.: - La ce lucrați acum? V.P.: - Răspund invitațiilor oficiale adresate de forurile științifice internaționale și sper să le pot onora. Lucrez la o carte nouă dedicată optimizării actuale și de perspectivă.

Red.: - Vă felicit și vă mulțumesc.

Dascălii sînt, orice s-ar zice, niște ființe aparte. I-aș compara cu niște lumînări care luminează stingîndu-se. A lucrat cu pasiune pentru școală, pentru cultivarea copiilor și adolescenților de pe Valea Bistriței, decenii de-a rîndul. Așadar, școala i-a fost cel dintîi statornic prieten. Ceilalți - matematica, gospodăria, electronica, arta cuvîntului și... limbile străine.

Nu s-a îndepărtat niciodată de specificul vieții muntelui.

Mihai Doroftei, căci despre el este vorba, a văzut lumina zilei la 18 iunie 1929, în familia lui Pantelimon (un munte de om, vrednic bărbat și cumpătat, muncitor forestier) și a Anei (casnică).

Primul dascăl i-a fost N. Ciucanu, care aparținea unei pleiade de învățători cu o mare autoritate națională, îmbrăcat zi de zi cu veșminte tradiționale moldovenești („Ne învăța și pe noi să ne îmbrăcăm tot așa, să credem în Dumnezeu, să mergem la biserică, să ne iubim țara, să ne păstrăm nealterate datinile și obiceiurile strămoșilor.”).

A urmat, vreme de șase ani, cursurile Seminarului Teologic Ortodox „Sfîntul Gheorghe” din Roman, unde fusese admis cu nota maximă, situîndu-se mereu, ca școlar, printre cei mai buni.

Între 1948 - 1950, a fost deținut politic, împreună cu alți seminaristi, sub acuzații de „uneltire contra ordinii sociale” („Se intensificase prigoana contra bisericii, a preoților și a celor care luptau împotriva comunismului.”). După anii de închisoare, au urmat domiciliul forțat și altele alte restricții sau poveri, între care și munca forțată sub pază, interdicția de a avea acces sau exmatriculări din școli superioare.

În învățămînt a pătruns, mai întîi, ca profesor suplinitor de limba rusă și de matematică. Apoi a lucrat în comerț, în contabilitate, ca funcționar la primărie și ca muncitor silvic.

Între timp, a absolvit Liceul „Petru Rareș” din Piatra - Neamț, după care s-a înscris la Facultatea de Matematică din București, de unde a fost exmatriculat „din motive politice”, „pentru că eram considerat dușman al poporului”.

În cele din urmă, a absolvit Facultatea de Matematică a Institutului Pedagogic (de 3 ani) din Bacău. Din 1965 pînă la pensionare (1991), a predat matematica numai la Liceul din Borca.

După o viață zbuciumată, care „bate filmul”, trăiește în tihnă alături de soția sa Maria, învățătoare, ocrotiți de cei doi copii (Marlena, inginer constructor, și Alexandru-Mihai, profesor de matematică, emigrat în Canada). Se mîndrește cu ei și cu cei patru nepoți, unul dintre ei, Dragoș Seghete, fostul nostru elev, fiind asistent la o cunoscută universitate americană din Colorado.

Acum își vede de gospodărie, de cărțile sale preferate și studiază... germana și engleza, „pentru farmecul lor aparte” („Științele ne îmbogățesc fără încetare și generos orizontul de cunoaștere, ne înaripează spiritul, întinerindu-l”).

Ca profesor, a cunoscut toate bucuriile și decepțiile unei îndeletniciri ce nu este la îndemîna oricui, prin multiplele-i subtilități, sensibilități și sacrificii solicitate.

I-au fost încredințate responsabilități specifice domeniului în care a lucrat și este mulțumit că a încheiat cu bine o carieră didactică de natură să convingă, că a fost recompensat cu distincții simbolice pentru întreaga sa prestație pedagogică. Este înzestrat, între altele, și cu virtutea de a da deoparte suferințele vieții („Dacă nu se ridicau în calea mea bariere nedrepte, poate, altfel aș fi evoluat. Uneori, este mai bine să asternem asfaltul uitării peste gropile enorme și distrugătoare ale drumului parcurs, peste trecut. Uitarea asanează suferințele și zbuciumul trecutului - asta ar trebui să înțelegem cit mai mulți!”)

Pentru pace între noi, avem nevoie de credință, răbdare, fapte bune, speranță și dragoste!

Nimeni nu-i sfînt pe lumea asta. Nici ființa despre care scriem aceste rînduri nu va fi lipsită de păcate. Îi rămîn, însă, în urmă fapte vrednice.

Domnia Sa poate să uite mult și multe. Încerc să-i urmez îndemnul, dar nu pot uita, iubite cititorule, unul dintre altele ges-

turi de omenie pe care i le cunosc. În prima zi de Crăciun, din anul 1967, locuiam, la Borca, într-un chiler al unui gospodar renumit al locului, Constantin Amariei. Popenisem aici numai de două luni și jumătate, după studii la București, provenit de prin părțile Muscelului. Eu m-am acomodat relativ repede cu Moldova, cu noua situație, dar soția, om al Cîmpiei Române, cu mult mai greu. Tineri căsătorii, fără susținere materială din partea familiilor noastre, trăiam ca stagiar din salarii cu mult sub „coșul zilnic”. Cantina liceului, destul de convenabilă pentru „buzunarul” nostru, se afla, asemenea elevilor, în vacanță. Încropisem te miri ce și în Ziua Nașterii Domnului. Eram fericiți în sărăcia noastră și în idealurile noastre tinerești, dar, surpriză, sîntem invitați să sărbătorim împreună Crăciunul de către vecinii noștri, Maria și Mihai Doroftei. Ce-i drept, ca student, intrasem și, cu diverse prilejuri, în casele unor oameni importanți ai vremurilor aceleora (Tudor Argezi, Zaharia Stancu, George Macovescu ș. a.). Mărturisesc că am descoperit în casa familiei Doroftei aceeași ospitalitate față de noi, veniți acolo din lumea largă.

În România, și noțiunile de „dascăl” și de „omenie” și-au pierdut strălucirea binefăcătoare de altădată. Pentru Mihai Doroftei - nu. Despre lucrurile sale serioase făcute vorbesc admirativ profesori împreună cu care a trudit sau foști elevi. Octogenarul profesor Alexandru Țăranu ne-a spus, între altele, așa: „Am copilărit, am trăit și am lucrat ani buni alături de Mihai Doroftei. S-a legat de școală și de copiii cu toată ființa lui. A fost stăruitor și minuțios în tot ceea ce a făcut. A fost un dascăl cu nebănuite calități și un bărbat, un român pe care te poți bizui.”

Prof. Gh. ȚIGĂU

NOTA REDACȚIEI

Domnule profesor, publicăm mai sus, turnîndu-ne pe cap numai cenușa aferentă, textul integral la care faceți referire în scrisoarea dvs.

Adevărul e că, după ce textul respectiv a fost introdus în calculator, manuscrisul domnului Țigău a fost rătăcit sau aruncat - nu-mi mai aduc bine aminte. Important este că manuscrisul n-a existat pe masa mea în momentul stabilirii sumarului numărului următor al revistei și, uitînd de uitarea, lucrurile au rămas strîmbe, cum multe sînt pe lumea asta. N-a fost vorba nici o clipă de „alte interese”, „răceală și indiferență”, spăgi sau dispreț pentru pensionari. Pur și simplu, s-a pierdut un text în calculator. Cu scuze și în semn de respect republicăm tot (completarea textului apare cu caractere cursive), cerîndu-vă totodată clemență: s-au pierdut pe lumea asta războaie, alegeri, iubiri, bucăți din manuscrisele de la Marea Moartă și o parte din „Poetica” lui Aristotel. Nu cred că e o tragedie capitală dacă s-au pierdut cîteva file și din caietul unui fost inspector școlar.

Mircea ZAHARIA

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Asociația Generală a Învățătorilor din România (AGIRo) este (conform statutului) „o asociație non-guvernamentală, nonprofit, independentă, cu beneficiu public, continuatoare a Asociației Generale a Învățătorilor din România cu statut autentificat de Tribunalul Ilfov cu nr. 12686/1927 prin sentința nr. 39/30 iunie 1927 (de atunci în România Ziua Învățătorului este 30 iunie) și înscrisă în registrul persoanelor juridice nr. 354/1927; cu activitatea abuziv întreruptă în 1945 și reactivată prin Hotărîrea celui de al XXVI-lea Congres Național al Învățătorilor din România și al

ASTĂZI VĂ PREZENTĂM - AGIRO

Învățătorilor Români de peste Hotare de la Arad din 28-20 octombrie 2006”. AGIRO este semnatară a pactului național pentru educație.

AGIRO a înțeles și înțelege prin „învățător” cel „care învață copiii...” Iată exprimarea statutară a acestui fapt: a) Art. 1 din statutul AGIRO din 5 sept. 1938 „Membrii corpului didactic din România se constituie într-o asociație generală unitară, cu numele Asociația Generală a Învățătorilor din România”; b) Art. 8 din actualul statut în vigoare al AGIRO „promovarea intereselor profesionale, sociale și materiale ale educatoarelor, învățătorilor, institutorilor și profesorilor”; c) Art. 9

din actualul statut în vigoare al AGIRO „Poate deveni membru al Asociației Generale a Învățătorilor din România orice persoană fizică sau juridică care depune o adeziune scrisă în acest sens. Foștii membri ai Asociației Generale a Învățătorilor din România de pînă în 1945 face parte de drept din asociație...”

AGIRO a organizat al XXIX-lea Congres Național al Învățătorilor din România și al Învățătorilor Români de peste Hotare din 6-7 septembrie 2008 de la Palatul Parlamentului din București la care au participat 1300 de delegați din toate județele României și din încă 9 state cu

comunități românești autohtone și invitați, președintele Academiei Române parlamentari, europarlamentari, reprezentanți MECT, ai bisericii naționale, ilustre nume din științele educației, lideri de federații sindicale. Toți europarlamentarii și parlamentarii prezenți la congres, în unanimitate s-au angajat în a susține în parlament toate propunerile AGIRO făcute la tribuna congresului. Congresului i-au fost trimise mesaje de susținere din partea celor mai înalți oficiali ai statului român. Medalia de aur (înregistrată la Banca Națională) acordată Congresului Învățătorilor în 2006 și care s-a aflat în păstrare pînă

la acest congres învățătorilor români din Tiraspol-Transnistria, a fost transmisă pînă la congresul din 2009 colegilor din Cernăuți. Deja au fost depuse candidaturi pentru organizarea congresului al XXX-lea din 2009 la Piatra Neamț și al celui de al XXXI-lea din 2010 la Cluj. Hotărîrea definitivă privind locul desfășurării viitorului congres care dorim să țină 5 zile și să fie dublat și de un curs de formare excepțional pentru participanți se va lua după analizarea și a altor candidaturi și în funcție de sprijinul autorităților locale și centrale acordat evenimentului. Buletinul Congresului 2006,

Buletinul Congresului 2008 și Revista AGIRO nr. 1 (care conțin statutul și toate propunerile noastre detaliate se pot descărca și consulta de la rubrica „publicații” de pe www.airad.ro).

AGIRO funcționează ca o federație avînd în jumătate din județele României asociații județene ale învățătorilor care sînt membre AGIRO (13 membre fondatoare, celelalte aderînd ulterior), iar în cealaltă jumătate a județelor sucursale județene ale AGIRO. Mai avem sucursale în alte 7 state în care există comunități românești și în care COLEGIIL NOȘTRI APĂRĂ FRONTIERELE LIMBII ROMÂNE. (continuare în numărul viitor)

Asociația Învățătorilor Neamț

În așteptarea sărbătorilor de iarnă

Motto:

„Am încălecat pe cal și fuga la târg (Țirgu-Neamț). Atunci am văzut ce va să zică bucuria unui popor.”

(Nicolae Grigorescu)

Într-un ținut cu o istorie atât de bogată și cu tradiții, a căror obârșie se pierde în negurile unui trecut îndepărtat este firesc să aflăm inestimabile comori etnografice, folclorice și de artă populară, rod al unui geniu colectiv care s-a manifestat de-a lungul veacurilor cu o impresionantă forță de creație.

Din acest punct de vedere, ținutul Neamț probează în modul cel mai convingător varietatea și în același timp unitatea etno-culturală a țării noastre. Zona Țirgului-Neamț, care se extinde pe Valea Ozanei, în ținutul străjuit de Cetatea Neamț, cu nucleul la Țirgu-Neamț-Humulești, cu locuitori care alcătuiesc o puternică și bine conturată comunitate, omogenă prin tradiții și obiceiuri, formează o arie etno-folclorică distinctă, individualizată printr-un specific irepetabil, entitate care și-a plămădit multitudinea de forme din trunchiul comunității de limbă, de ocupații și de năzuințe, pe care s-a grefat dragostea pentru frumos ca permanentă spirituală a întregii populații.

Vasile Băncilă spunea că revoluțiile se izbesc de digul culturii folclorice, ținând cont că din a doua parte a secolului al XIX-lea, spiritualitatea scrișă românească, prin reprezentanții ei de frunte a început să-și contureze propria identitate, prin acumularea și asimilarea, într-o proporție considerabilă, a unor elemente provenind atât din sfera culturii bisericești, cât și din străvechea tradiție folclorică. Căci nu trebuie să uităm că „folclorul coboară direct din religie. La începutul începutului era chiar religie”. (Petru Ursache, Etnoestetica)

Obiceiurile și datinile, cu pronunțat caracter ludic, prefuguează Noul An (capra, cerbul, arnăuții, urătorii, mascații, urșii, căiuții, plugul, buhaiul, colindătorii, Irozii, steaua, semănătorii). Sunt și obiceiuri din ciclul familial (obiceiuri la naștere, la botez, la nuntă, la moarte), compuse de oameni din popor.

Dramaturgia folclorică a fost la origini literatură beletristică și istorică, în care coabitează o mare diversitate tipologică de eroi (de la Iancu Jianu 1787-1842, haiducul din Romanai, la voievodul Constantin Brâncoveanu și de la eroii Plevnei, la cei de la Mărășești), intrați definitiv în conștiința receptoare a marii majorități a populației.

Această uriașă revărsare de forțe artistice populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea explică patetica afirmație a lui Vasile Alecsandri făcută într-o epistolă adresată lui A. Hurmuzachi: „Oricare faptă vitejească a vreunui român din zilele noastre, fie măcar hot de codru, ne însuflă o trainică mândrie”.

O largă circulație o au în această regiune unele remarcabile creații ale folclorului poetic, dramatic și muzical, cum erau balada lui Pantelimon sau cea a lui Mihai Florea-Haiducul, dramele „Bujorul” și „Arnăuții”. De o rară frumusețe erau creațiile teatrului popular și cu măști din jurul orașului Țirgu-Neamț („Capra cu mascați” de la Oglinzi, „Haiducii” din Țirpești). Jocurile bătrânești de la Grumăzești impresionează prin frumusețea și autenticitatea lor, constituind bunuri spirituale ce s-au transmis, asemenea unui meșteșug, din generație în generație.

Institutor I, Teodora MANOLACHE
(Continuare în pag. 6)

VIS DE CRĂCIUN

Pe ecranele televizoarelor se mișcă cu repeziune politicieni, parlamentari, redactori și analiști politici mînați de gîndul cel mai curat și nobil- salvarea țării și o soartă cît mai bună pentru cei mulți care vor susține această criză. Este o imagine de generic, căci, în realitate, toți sînt mînați și măcinați de sentimente meschine și interese mărunte.

Și atunci, trist și dezamăgit, ochii țî se împăienjenesc și treci în lumea viselor, căci iarna ne-a acoperit, iar Moș Crăciun caută drumul spre casele noastre.

Și dintr-odată lumea se schimbă. O liniște moale și albă de un alt orizont perspectivei.

Se făcea că Vacanța de Crăciun i-a găsit atît pe învățăcei cît și pe dascălii lor în înțelegere și pace. Peste liniștea albă se aud clinchete de clopoței și glasuri cristaline vestind în colindele noastre străbune nașterea Mîntuitorului.

Urări și daruri pentru cei dragi în toate casele.

Guvernanți și-au deschis cu bucurie inimile și pungile. Dascălii au primit darurile ce li se cuvneau prin lege. Copiii au primit pe lîngă calculatoare, cărți de poezii și povești.

E o mare sărbătoare și bucurie peste toată țara.

Vine Moș Crăciun! Cel pe care-l așteptam noi cînd eram copii și pe cel care-l așteptăm și astăzi, cu nepoții noștri, cu aceeași emoție și nerăbdare.

Și cu toții ne simțim mai buni, mai curați și mai generoși. Am devenit mai îngăduitori unii cu ceilalți, mai prietenoși și mai calzi. O altă lumină ne invadează sufletele și fețele.

Ce bine e să trăiești pe pămînt! În case e cald și bine. Ard candelile și lumînări. Moș Crăciun bate la fereastră. Ușile se deschid primitoare, iar brazii împodobiți aduc aerul proaspăt al munților înzăpeziți. Se face apoi liniște și întuneric. Moș Crăciun trece cu noaptea. Dimineața ne trezește cu lumina ei rece, brusc și brutal din vis. În casă e rece și geamurile sînt înflorite de ger. Părinții nu mai sînt bucușori, copiii nu au găsit sub brad ceea ce au visat, iar dascălii se gîndesc că după vacanță vin zile și mai grele și-și vor căra mai departe crucea pe Golgotă.

Și totuși Dumnezeu e sus!... Poate Sf. Vasile va fi mai bun și mai generos.

MOȘ CRĂCIUN

Liceul de Artă pregătește un nou proiect Comenius

În perioada 27-29 noiembrie, în cadrul programului de „Învățare pe tot parcursul vieții” finanțat de ANPCDFP (Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale) am participat la o vizită pregătitoare împreună cu profesorul de sculptură Lucian Tudorache la Lycée des Arts du Bois „Pierre Vernotte” la Moirans-en-Montagne, Franța.

Amplasat la 150 km de Lyon, în munții Jura, liceul profesional specializat în realizarea și restaurarea mobilierului din lemn formează elevi, studenți și adulți. Cei 250 de elevi vin aici din diferite zone ale Franței întrucît nu există decît patru licee de acest fel. Elevii beneficiază de campus cu cantină, club, sală de fitness, iar în weekend revin în familii. Am avut posibilitatea să vizităm atelierul liceului dotate cu utilaje ultramo-

derne unde se folosește lemn exotic și în care anual se investesc 60000 Euro, sumele fiind considerate tot mai mici de la un an la altul de către directorul liceului.

În acest context, o echipa de profesori din liceu a hotărît să realizeze un proiect multilateral Comenius în care sunt implicate România, Italia și Estonia. Promotorii proiectului propun realizarea unui număr de 15 piese de mobilier sculptat sau pictat care să fie realizate de echipe internaționale (fiecare echipă va fi formată din cîte doi elevi din cele patru țări participante) pe baza unui proiect realizat în comun prin folosirea programului SKETCHUP. Părțile componente vor fi asamblate în Franța unde va avea loc expoziția cu obiectele de mobilier realizate de elevi. În timpul întîlnirii s-a stabilit care va fi contribuția fiecăruia dintre

Prof. Carmen CORLĂȚEANU
(Continuare în pag. 6)

Concursul național Emanuel Elenescu ACORD FINAL

Ultimile zile din noiembrie au fost marcate de manifestările prilejuite de Ziua Națională a României și de aniversarea a 90 de ani de la Marea Unire a tuturor românilor de la 1 Decembrie 1918.

În acest spirit, profesorii și elevii Liceului de Artă „Victor Brauner” din Piatra Neamț, alături de colegii lor din țară și Republica Moldova, au omagiat cele două evenimente în deschiderea Concursului național de interpretare muzicală și coregrafică „EMANUEL ELENESCU”, dedicat Zilei naționale a României.

În societatea actuală se manifestă din ce în ce mai imperios nevoia creerii în rîndul tineretului român a unui sistem real de valori, promovarea și dezvoltarea unei noi mentalități de abordare a educației sociale, în spiritul concurenței, eficacității și calității.

Concursul național „EMANUEL ELENESCU”, ajuns la cea de a XVIII-a ediție, se adresează elevilor din clasele IV-XII și oferă tinerilor înzestrați un podium de afirmare a propriei valori și a nivelului de pregătire, dar și de întrecere cu colegii de aceeași vîrstă.

Este o manifestare muzicală foarte complexă, structurată pe mai multe secțiuni : instrumente de suflat (din lemn și alamă), percuție, canto clasic, muzică de cameră, instrumente populare, canto tradițional și dansuri populare (o categorie nouă, introdusă începînd din acest an)

Cel ce a dat numele concursului, Emanuel Elenescu, a fost un mare dirijor și un model de profesionalism și noblețe sufletească, ce s-a născut la Piatra Neamț în 8 martie 1911.

Devenită tradițională, această competiție - organizată de dl director al Liceului de Artă, Mihăiță Albu și membrii catedrei de instrumente de suflat, canto și instrumente populare - are un caracter de unicat, deoarece pune în valoare folclorul românesc, prin muzică, dansuri și instrumente populare tradiționale- nai, acordeon, țambal, fluier, cobză, vioară.

Ediția a XVIII-a, desfășurată în perioada 28-30 noiembrie 2008, a reunit pe cele patru podiumuri de concurs (Liceul de Artă „Victor Brauner”, Facultatea de Muzică, sala prefecturii și Palatul Copiilor) un număr de 350 de concurenți din județele moldovene, Galați, Tulcea, Pitești, Brașov, Oradea, București și Chișinău. Județul Neamț a fost reprezentat de 31 participanți, de la Liceul de Artă „Victor Brauner”, Școala de Artă Roman, Școala „I.I. Mironescu” Tazlău și Palatul copiilor.

Eforturile tinerilor muzicieni au fost evaluate de un juriu de înaltă ținută, avînd în componență 21 cadre universitare și profesori de renume de la liceele de artă din țară. Președinții celor șapte șase comisii au fost : prof. univ. dr. Grigore Pop (Academia de Arte „Gh. Dima” Cluj), prof. univ. dr. Corneliu Solovăstru (Academia de Arte „G. Enescu” Iași), lector univ. dr. Dalila Cernătescu (Universitatea Națională de Muzică București), asist. univ. Gabriela Gogoncea (Universitatea „Dunărea de Jos” Galați), prof. Vasile Ovadiuc (directorul Liceului de muzică „Sigismund Toduță” Cluj-Napoca) și coregraful Ofelia Andrei (Liceul de Artă „Dimitrie Cuclin” Galați).

prof. Cristina Alexandra POPA
(Continuare în pag. 6)

(urmări din pag. 5)

Liceul de Artă pregătește un nou proiect Comenius

Parterenii europeni și am trecut la scrierea efectivă a proiectului. Interesate de prezentarea făcută liceului nostru, gazdele și-au manifestat intenția de a ne vizita în martie 2009, după depunerea formularului de candidatură la ANPCDEFP, fără să mai aștepte rezultatul selecției. Sperăm ca acest proiect Comenius să devină realitate și să se poată concretiza, atât prin colaborarea dintre elevi și liceele europene, cât și prin expoziția realizată în comun în Franța.

ACORD FINAL

Pregătirea deosebită a concurenților a fost atestată de obținerea unui număr foarte mare de premii în bani, oferite la nivelul fiecărei clase și fiecărui instrument: 102 premii I, 69 premii II, 47 premii III și 22 mențiuni.

Printre laureați, s-au numărat 29 elevi nemțeni, ce au probat un real talent și o bună pregătire, sub îndrumarea atentă a profesorilor Leonid Ciobanu, Elena Botez, Liviu Bitere, Petru Azaharioaie, Serafim Moise, Maricica Gheorghies, Mihaela Mancaș. Au fost distinsi cu premiul I: Ciprian Șerban și Alexandra Știrban -canto clasic, Ana Maria Tărăntuș-saxofon, Sara Strici-Daniel Ciobanu - muzică de cameră, Adelina Chirilă și

Mădălina Luca-nai, Alina Maria Carnariu, Sergiu Chirileasa, Maricica Andrei și Iuliana Candrea-canto popular. Alături de aceste 10 premii I, elevii nemțeni au obținut 8 premii II, 8 premii III și 3 mențiuni.

Se poate spune că eforturile deosebite ale organizatorilor și concurenților s-au conjugat într-o manifestare de succes și înaltă ținută artistică, în care au câștigat cei mai buni, ce au oferit un spectacol de neuitat în sala „Calistrat Hogas” a Consiliului județean Neamț, la Gala laureaților.

Dincolo de școală, teatru, discotecă, sau televizor, concursurile aduc în viața tinerilor nemțeni elevi de elită, exemple de motivare spre latura ce asigură echilibrul educației, ARTA; astfel vor germina simburii gustului pentru frumos, adevăr și speranță.

ACUM

Acum fiecare știe câte ceva:
Cum crește gândul prin sînge,
Cînd vom face pace și cînd vom lupta,
Cum se ascultă lemnul de brad cu urechea,
Și cînd vine amurgul, trudit, cum se plînge,
Stau sub streășina acestei clipe cu o stea veghețoare
Pe umăr,

*Liniștea mușcă fiecare lucru lacomă
Ca dintr-un fruct...
Printre oamenii veacului acesta ciudat
Mă prenumăr
Cu suflul de arșiță, de ger
Petrecut.*

*Acum fiecare știe câte ceva:
Cum se deschide un ochi să privească spre lucruri
Ca printr-un ocean,
Cînd se luminează de ziua pe țărături rotunde,
Cum bate egal o inimă de oștean
Și glasul de cîntec cum ni se pătrunde...*

Ionela AZOITEI
Lic. Agric. "Ion Ionescu de la Brad"

POEZIE, POEZIE

*Nectar, opiu, uitare,
Amintire și chemare;
Duh, fior și liturghie,
Templu, jertfă, bucurie,
Dar divin, Dumnezeuire,
Cor de îngeri și iubire.*

*Vers și rimă, ritm, culoare,
Piatră scumpă, stea și floare,
Suflet, cînt, dans și magie,
Vis, cuvînd și armonie,
Dor, tumult, geniu, durere,
Rugăciune și... tăcere.*

Andreea IȘTOC
Lic. Agric. "Ion Ionescu de la Brad"

O IUBIRE IMPOSIBILĂ

*De ce iubești și suferi?
De ce nu poți zîmbi?
De ce dragostea-i oarbă?
De ce n-o poți simți?*

*Cînd vei simți iubirea,
Ce ți-am tot oferit-o?
Iubirea ce-ai respins-o
Și nu ai prețuit-o.*

*Atunci simți-vei o durere
Dar va fi prea tîrziu,
Căci iubirea ta amăgitoare
Nu o voi mai primi.*

*Nu știi să iubești,
Sau să prețuiești,
Nu știi să dăruiești,
Vrei doar să primești.*

*O iubire falsă
Nu voi mai dori;
La o iubire imposibilă
Nu mă mai pot gîndi.*

Corina ANTOCE
Gr. Șc. Ind. "Constr. de Mașini"

GÎND...

*Ieri pe lingă rîu trecînd,
Am găsit un fir de gînd
Era trist și singurel
Și-mi era milă de el.*

*S-a pierdut în firul ierbii,
L-au purtat pe coarne cerbii,
Și fugea spre miazăzi
Căutînd rostul de-a fi.*

*Negăsind al soapei sens,
A rămas cu-n gol imens.
Și tot plînge și suspină
Dar el n-are nici o vină...*

Magda-Maria OLARU
Gr. Șc. Ind. "Constr. de Mașini"

VIATĂ ȘI TIMP

*Viața nu iartă inconștiența noastră,
E doar o bestie a cărei mască
O înfățișează drept crăiasă...
Viața în Timp și timp în Viață!
Timpul nu iartă. Meditează asupra faptelor trecute,
Nu regreta și nu mai căuta clipe pierdute!*

*Dacă privești Viața dintr-un unghi mort,
Fără suport,
Înveți repede să te menții fără efort.
E dureros că te ridici cînd tot cobori,
Căci toate se plătesc mereu în viață...
Învață să nu-ți păstrezi suflul în gheață...
Învață! Căci la sfîrșit e doar un cimitir
și multă ceață...*

Radu PETRARIU
Colegiul Tehnic "Petru Poni"

UN LEU, PENTRU MATINEU

La noi s-a redeschis Căminul Cultural. Duminică, dimineața, este matineu. Filme pentru copii : ursul este păcălit de vulpe și Scufita este salvată de Vinătorul cel Bun. Vrăjitorul din Oz dă curaj Leului Fricos, o inimă roșie pentru Omul de Tinichea, minte așezată lui Sperie - Ciori, drăguța de Dorothy încalcă pantofii fermecați, iar Zina Bună o ajută să se întoarcă în casa ei din Kansas.

Eu nu știu unde este Kansas, dar voi afla, cînd Domnișoara ne va învăța Geografia. Îmi închipui că acest loc seamănă cu satul nostru, dar numai pe aproape, căci aici nu sunt tornade, care să te ia pe sus, să te ducă departe, în țara lui Oz.

În schimb, la noi au fost inundații, de aceea

stăm cu toții într-un șopron cu acoperiș găurit. Noroc cu unchiul nostru, fratele mamei, el ne-a ajutat pînă acum. Ne-a dat și o sobiță de tablă, păturiile le-am primit de la părintele, finul e moale și miroase a flori.

Mama merge cu ziua, eu stau cu cei mici, dar nu lipsesc niciodată de la școală. Mă învoiesc de două ori de la Domnișoara, dau fuga, le pun cîte o felie de piine, una pentru Gelu și una pentru Tuța. Le place piinea cu zahăr și mă împac bine cu ei, fiindcă, uneori, le-aduc de la școală o jumătate de napolitană. Ei mă ascultă ca pe un om mare, nici nu-i cert tare și nici nu-i bat, că-mi amintesc de tata, cînd venea beat și ni se făcea frică, iar mama plîngea.

Și acum mai plînge, dar rar, deși nu știe unde ar putea fi plecat. De aceea nu-i cer nimic, nici măcar bani pentru matineu.

Costă un leu. Totuși merg în fiecare duminică și vă spun eu cum, dar să nu spuneți nimănui.

Cînd ne verifică la Cunoștințe despre Natură, Domnișoara ne ia caietele în care desenăm cum arată o zi însoțită, sau cu ploaie, sau vînt și altele, după cum ne cere ea.

Deschid caietul cu fereală, să nu vadă ceilalți copii hirtiuța de un leu, pe care Domnișoara o strecoară între file. Se uită la mine, cu zîmbetul bun, dînd din cap și parcă-mi spune de încurajare, cu ochii ei frumoși.

Eu fac un mic semn că, adică, am înțeles, cu gîndul la Zina Bună care o ajută pe micuța Dorothy.

Nu pot spune nimănui acest secret. Domnișoarei nu i-ar plăcea, dar eu, abia aștept matineul de duminică.

Dumitraș, clasa a IV-a

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

(urmare din pag. 5)

În trecut, în mahalalele orașului se juca hora țărănească cu strigături biciuitoare, apoi pentru schimbarea portului se cînta:
*Sîta care poartă coc,
A vîndut coșerul tot,
De-a făcut fusta cu drot.
Și-a mai dat vreo trei stamboale
De-a pus plisă pe la poale.*

*Sau:
Fetele care-s fudule,
La boer, la barabule;
Fetele care-s cuccane,
La boeri la harabale.
Or:*

*De țesut nu știu să țes,
Dar la joc mă-ndes, mă-ndes.
Cînd văd furca și cu fusul,
Parcă văd lupul și ursul.*

În ceea ce privește datinile și obiceiurile legate de sărbătorile de iarnă existente încă de la sfîrșitul secolului al XIX-lea, amintim:

plugul și plugușorul(Tîrpești-Petricani, Vărătic - Agapia, Vinători), capra(la Petricani unde se cînta cu acompaniament de fluiet și se juca într-un ritm specific ținutului), jocul caprei(la Tîrpești), Buhaiul (la Tîrpești-Petricani), Cerbul Jenică (la Vinători), Cerbul Valeriu (Vinători), Jianul, Arnăuții, Ursii, Căiuții, Steaua, Jocul ursului, Jocul mascaților, Jocul căiuților, Încheierea păcii, și nu în ultimul rînd, Jocurile cu măști.

Jocul dramatic care avea ca personaj principal capra s-a ivit într-o străveche etapă ce este interesantă pentru arheologia spirituală a tuturor popoarelor lumii. El ține de preistorie, dar în timp s-a modificat. A fost exprimat prin forme diferite, apelîndu-se la latura artistică(literatură, plastică, muzică, dans, gîndire), și perceput ca o practică ce exprimă starea de sociabilitate a indivizilor.

Prin marea sa vechime alaiul caprei, a fost și este cel mai îndrăgit și mai bine păstrat în toate satele din jurul orașului Tîrgu-Neamț. Lui îi revenea prin tradiție, grija pentru activitatea vieții

sărbătorești a satelor, între Crăciun și Bobotează.

Jocurile dramatice cu măști păstrează elemente magico-mitologice, excelînd prin vestimentația inventiv împodobită și viu colorată. Se acordă atenție gestulației, rostirilor verbale, muzicale, problematica abordată fiind extrem de

În așteptarea sărbătorilor de iarnă

variata, cu influențe din istorie și cotidian (Pacea generală), din ruralitate și urbanitate (Jianu), referitor la autorități și la comportamentul desemnat al omului simplu(Banda lui Bujor) și chiar la raporturile internaționale(Predarea lui Osman Pașa-Petricani). În special în spectacolul intitulat „Banda lui Jianu”, personajele principale sunt haiducul Jianul, căpitanul, vînătorul, arnăutul, ciobanul, care se recomandă a fi din satele apropiate orașului. Și astăzi s-a

mai păstrat această tradiție, ba mai mult, a doua zi după Anul Nou există o paradă a măștilor în Tîrgu-Neamț, a costumelor, avînd loc chiar reprezentării oferite de reprezentanții tuturor satelor apropiate de oraș. Dintre piesele de teatru folcloric de inspirație haiducească: Jianu -Pipirig; Bujor

-Vinători, Tîrpești -Petricani; Încheierea păcii - Agapia - Vărătec; Pacea generală - Vinători - Neamț; Banda arnăuților - Vinători, Grumăzești.

În mitologia românească jocurile cu măști populare din Moldova sunt dovezi concludente ale existenței cultului fertilității și cultului morților-strămoși la tracogeti și daci. Theodor Th. Burada sustine că „obiceiurile au urme în foarte îndepărtată mitologie tracică”(Nicolae Iorga, Mănăstirea

Neamț, viața călugărească și munca pentru cultură), iar bourul și taurul sunt animale sacre la geto-daci. Pe de altă parte sunt prezente reprezentările zoomorfe: țaur, cerb, urs, capră, cal și porc. În cultura autohtonă aceste animale erau socotite sacre, „figurări ale zeilor vegetației”(Dumitru Berciu, Arta traco-getică). În jocurile cu măști animale predomină figurarea caprei, ursului, calului, cerbului, țapului, berbecului, bouului, păsărilor.

Jocul ursului este specific Moldovei. Socotit în credințele folclorice ca cel mai mare și mai puternic animal al faunei din țara noastră, ursul, pe cît era de venerat și de temut, pe atît de mult era batjocorit, ridiculizat și păcălit de toate animalele. „La începuturi, probabil din vremuri traco-dacice, ursul era domesticit și se umbla cu el pe la casele oamenilor, considerîndu-se ca avînd calitatea profetitoare.”(George Brăescu, Panorama teatrului folcloric din Județul Neamț). Se joacă la Brusturi-Drăgănești, la Grumăzești, Topolita, Humulești, Vinători, Tîrpești.

Jocurile mascaților, singular în spațiul românesc prin originalitatea mișcării și ineditul costumului-mască, era și este întîlnit doar în comuna Răucești (Oglinzi).

Jocul căiuților și al calului, al căror strămoș ne duce cu gîndul departe la Călușul oltenesc, se bucură în zona Neamțului de un interes apreciabil. Cei mai năzdrăvani cai se întîlnesc la Tîrpești, Urecheni, iar Arnăuții pot fi întîlniți la Agapia, Urecheni, Petricani, Topolita, Vinători, Vărătic, Valea Seacă.

După cum am remarcat, în această zonă, obiceiurile au fost și sunt numeroase și variate, și poate nu întîmplător acest ținut oferă tuturor celor care vizitează prospețimea, vioiciunea, pofta de viață și dorința reintîlnirii cu gazdele ospitaliere, cu sărbătorile de iarnă învăluite în aromele imbiatoare specifice, avînd posibilitatea „degustării” acestor spectacole de neuitat cum ar fi spus și Miron Costin:„Dacă zeitele din fablele grecești ar fi aflate de aceste ținuturi, ar fi venit desigur aici din Olimpul lor.”

TINERE CONDEIE NEMŢENE

MORI DE VÂNT

Vîntul
Călător prin lume
Alungă
Norii,
Aerul,
Ţămenii.
În paletele morilor
Se sfarmă
Lacrîma cerului,
Cenuşa pămîntului.
Viaţa -
Tristă
Moară de vînt.

Rotaru Ana,
clasa a VI-a E

BULETIN METEO

Un eşec,
Regret,
Uitare!
Totul se duce....
Timpul trece
Pe sub arcada
Secunde.
E rece!

Speranţă,
Viaţă,
Iubire!
Pe toate le ții minte.
E fierbinte!

Dezamăgire,
Ghinion,
Lacrimi!
Le transcrii pe toate
Pe foaia albă și înfiorată!
E ploaie!

În fiecare zi
Climatul vieții mele
Suferă modificări
Majore.
Oh, adolescența!
Cum reușește ea
Să amestece
Ploaia și vîntul,
Vremea bună cu furtuna...
Niciodată nu poți ști
Cum va fi vremea!

Știind că nu mă pot schimba
Mă întreb nedumerită :

De ce-s așa schimbată ?

Aioanei Bogdana,
clasa a VIII-a D

SĂ NU CREZI

Să nu crezi
În prieteni,
Căci ei te vor ascunde
În sufletul lor
Și-ți vor porunci
Să fii
Așa cum te doresc ei.
Să nu crezi în faimă,
Căci ea te ridică
Și te coboară
Cu mult mai jos decît
Ai fost cîndva-
Și vei rămîne
Singur
Și plin de spaimă.
Să nu crezi în tine
Căci te vei cunoaște
Atît de bine.
Încît vei începe să te urăști.
Să nu crezi
Decît în mine,
Căci eu te voi păstra
În închisoarea sufletului meu
Si acolo
Nici măcar tu
Nu -ți vei putea face
Vreun rău.

Ana ROTARU,
clasa a VI-a E

PROFESIE VIITOARE

Minți spălîndu-ți farfurile,
Pentru ca nimeni
Să nu vadă
Trecutul tău gastronomic.
Pe acest principiu
Te prezinți ca viitor avocat.

Roșu Flavian,
clasa a VIII-a

LIMBA NOASTRĂ

Limba noastră e poteca

Care duce la izvor
Și-ți îndrumă-ncet, dar sigur
Drumul tău spre viitor.

Pantazi Cristiana,
clasa a V-a B

UCIGAȘII

Alcoolul ucide!
Tutunul ucide!
Drogul ucide!
Ura ucide!
Arma ucide!
Fara ucide!
Omul ucide!
Iubirea însă
RE-ÎN-VI-E!

Liviu Șanta,
clasa a VII-a D

VIATĂ ȘI MOARTE

Lupta pentru viață
Prin viață se obține!
Eu am pășit pe razele Vieții
Și m-am scufundat
În întunericul Morții.
Am mirosit parfumul
Pericolului
În timp ce culegeam
Flori pentru Mintuire
Și vîntul mi-a șoptit:
Viața e un drept,
Moartea...
E o datorie !

Nuțu Irina,
clasa a VI-a E

TIMPUL DIN AFARA TIMPULUI

Privesc timpul din afara timpului.
Poate sunt frate cu
Dumnezeu.
Văd lumea.
Văd oamenii trecînd prin
viață cu lăcomie.
Văd lucrul Celui de Sus
năruit.
Răul se perindă pe pămînt
Încă de la începutul lumii.
Mă trezesc.

Privesc cerul înstelat
Și mă rog
Ca totul să fie un vis,
Dar,
În adîncul sufletului
Știu
Că acesta e adevărul!

Ruxandra Popuțoia,
clasa a VII-a D

PIXUL ȘI CARTEA

Un pix iubea o carte
Și-o colora
Întens și tacticos.
Era o fericire-aparte
O dragoste între un pix și-o carte.

Dar într-o zi,
Nu e un termen fix,
S-a supărat cumplit
Cartea pe pix,
Căci el în continuare-o chinua
Cu gel de cel mai fin o decora.

Ea a plecat în grabă de
acasă
Și n-a lăsat nici un bilet pe
masă.
Iar el îndurerat, pribeag,
nefericit
Pe-un colț de masă, singur a
murit.

Moraru Nicoleta,
clasa a VIII-a D

CALEA STELELOR

Tu încă poți urca
Treptele care te duc
La stele.
Eu nu mai pot decît
Să aleg scara
Care mă duce
Dincolo de ele.

Nuțu Irina,
clasa a VI-a E

Elevii sunt membrii
Cenaclului literar
"EUROCULTIN"
de la Școala Nr. 2,
Piatra-Neamț

ARGUMENT PENTRU A FI

„ A FI nebunie și tristă și goală...”

M. Eminescu

A fi înseamnă... a exista.
A exista înseamnă: a respira, a mișca, a cugeta. Asemeni îndoielii carteziene a lui Descartes „Mă îndoiesc deci cuget, cuget, deci exist.”
Într-o frumoasă zi de vară, pe la ora prînzului era mare liniște în parc. Păsările se odihneau liniștite în umbra copacilor. O vrăbiuță își scoate capul de sub aripă și întreabă:
-„Ce este viața?”
Toți cei din jur au fost surprinși de această întrebare grea. Un trandafir ce tocmai înflorește, deschizîndu-și petalele, răspunde cu aroganță:
-„Viața este o deschidere!”
Fluturile care se odihneau moleșit pe una dintre petalele trandafirului, după ce zburase de la o floare la alta, interveni în discuție și zise:

-„Viața este libertate și fericire!”
O păpădie simți vîntul atingînd-o în joacă și spuse temătoare:
-„Viața este respirare, da, da, doar respirare...!”
Jos, pe pămînt, o furnică trîgea după sine un pai de grîu de zece ori mai mare decît ea. Cînd auzi un asemenea lucru se opri, își trase sufletul și suflecă încă o dată manecile, se șterse de sudoare pe frunte și spuse:
-„Viața nu este decît trudă și muncă!”
Poate că ar fi început să se certe, dacă nu ar fi venit o ploaie fină, care murmură surd:

-„Viața este formată din lacrimi, doar din lacrimi!”
Deasupra ei, dicolo de nori, plutea, plin de maiestruțitate un vultur care, de acolo, de sus croncăni:

-„Viața este o năzuință spre înalt! Zborul, numai zborul contează.”
Apoi a venit noaptea. Plantele, animalele, oamenii s-au retras în somnul odihnitor. La o oră tîrzie un om mergea acasă pe aleile goale ale parcului, venea de la o petrecere și se gîndea:

„Viața este o continuă căutare a fericirii și o înlăntuire de decepții!”
După lungă noapte sosiră, în sfîrșit și zorii dimineții, care spuseră:
-„Așa cum noi suntem începutul zilei care vine, la fel și viața este începutul Vesniciei...”

Sensul existenței îl caută întraga natură, dar el ramane mereu ascuns.
Viața este una singură și o trăiești numai o dată. De cînd începe să-ți bată inima și până se oprește, parcurgi un drum lung care se numește... viață. Viața poate fi o plimbare spre somn. Fiecare om trăiește pentru ceva. Unii vor să fie mai aproape de natură, alții vor să devină oameni importanți în societate, iar unora le place să trăiască pentru semenii lor. Mulți nu știu însă de ce trăiesc.

Puțini oameni își pun întrebarea: „Ce este viața, ce înseamnă cu adevărat să exiști?”

Viața e ca un carusel. Are un capăt de pornire și unul de oprire; mașinuța pornește, merge, urcă, coboară, iar urcă și coboară, coboară, iarăși coboară...pînă la capătul de linie. La fel și oamenii au probleme care-i urcă și-i coboară, depășind la braț cu timpul, momentele mai mult sau mai puțin ușoare. Viața este foarte frumoasă. Te bucuri, te întristezi, ești vesel, ești trist, cineva te ajută cîteodată, alții ajută tu pe cineva, pentru că oamenii au nevoie de sprijinul semenilor. Sensul existenței este să dai înapoi ceea ce ai primit.

Viața este ca mersul unui acrobat pe sîrmă : o încercare continuă de a-ți păstra echilibrul fizic, psihic și spiritual.

Viața noastră devine plină de semnificații atunci cînd este în perfectă armonie cu esența ființei noastre și se întrepătrunde cu valoarea și scopul pentru care trăim. Valoarea omului o dă capacitatea lui de a lupta pentru o cauză demnă.

Bogdan Stanciu, Clasa a VII a
Școala cu clase I - VIII , Nr.2, Piatra-Neamț
Cenaclul literar "EUROCULTIN"

(Lucrarea a obținut premiul I la secțiunea eseu, în cadrul concursului "Iulia Hasdeu", ediția a X-a, 2008, desfășurată la Chisinau, Republica Moldova și a fost publicat în Revista "Clipa Siderală", nr. 5, an XIII, 2008)

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Predarea integrată a limbii și literaturii române la ciclul primar reprezintă una dintre noutățile aduse de reformă, iar această orientare se regăsește atît în elaborarea planurilor de învățămînt, cît și în programele școlare. Prin predarea integrată se promovează sistemul comunicativ - funcțional, sistem ce presupune formarea integrată a capacităților de receptare/expresie orală și a celor de receptare a mesajului scris și de exprimare scrisă. De asemenea, obiectivele nu mai vizează în mod deosebit, asimilarea de cunoștințe, ci ele se formează în situații concrete de comunicare. În ciclul primar, predarea integrată pornește de la planificarea semestrială, ținîndu-se cont de obiectivele cadru ce vizează dezvoltarea competențelor elementare de

comunicare orală și scrisă ale elevilor și familiarizarea cu textele literare și nonliterare semnificative pentru elevi. Pentru fiecare obiectiv cadru sînt avute în vedere obiectivele de referință, iar în jurul fiecărui conținut putem grupa mai

două cicluri curriculare ale învățămîntului primar. Astfel, în clasele I-II sînt preponderente activitățile transdisciplinare, argumentul fiind acela că, prin acestea se asigură o continuitate a modului de abordare a curriculum-ului

de atitudini și motivații ce-l vor ajuta în continuare în studiul limbii și literaturii române, permite proiectarea lecției astfel încît să furnizeze elevilor cunoștințe integrate în contexte cît mai variate, stimulează interesul pentru for-

contribuie la stimularea proceselor de cunoaștere, a gîndirii abstracte. Privit în contextul prezentat mai sus, scopul fundamental al studiului limbii române este cultivarea limbajului elevilor, înțelegînd prin limbaj, procesul de exprimare

aplicării lor în practica exprimării. Rafinarea exprimării, diversificarea și nuanțarea ei depind de modul de stăpînire a resurselor limbii române, de operaționalizarea normelor gramaticale într-o situație de comunicare. Descrierea categoriilor gramaticale, efectuarea analizelor sintactice și morfologice, prezentarea teoretică, toate vor fi subordonate actului comunicării. Realizarea unei exprimări corecte, expresive și nuanțate, civilizate, presupune un efort de elaborare privind alegerea cuvintelor, organizarea contextului sub coordonarea normelor standard de constituire și operaționalizare a limbii.

PREDAREA INTEGRATĂ A LIMBII ROMÂNE LA CLASELE I-IV

multe lecții cu legatură între ele. Aceste lecții le planificăm pe zile, în funcție de obiectivele operaționale urmărite, iar pentru predarea conținuturilor, textele literare se folosesc doar ca elemente suport și nu ca subiecte rigide ale lecțiilor. Dintre structurile curriculare integrate utilizate în învățămîntul primar, preponderente sînt activitățile de tip interdisciplinar și transdisciplinar. Cele două tipuri de activități integrate diferă ca pondere în cadrul celor

din grădinița, unde copiii sînt obișnuiți să lucreze mai multe zile la o temă, ușurîndu-le adaptarea la cerințele școlărității, iar cadrul didactic dispunînd de un context de organizare a învățării stimulant-motivant. Acest tip de abordare integrată facilitează și dezvoltarea mai tîrziu, a competențelor.

Noua abordare a predării școlare impune ca o necesitate formarea elevilor în spirit activ-participativ, dezvoltă la elevul de vîrstă școlară mică un ansamblu

de atitudini și motivații ce-l vor ajuta în continuare în studiul limbii și literaturii române, permite proiectarea lecției astfel încît să furnizeze elevilor cunoștințe integrate în contexte cît mai variate, stimulează interesul pentru for-

contribuie la stimularea proceselor de cunoaștere, a gîndirii abstracte. Privit în contextul prezentat mai sus, scopul fundamental al studiului limbii române este cultivarea limbajului elevilor, înțelegînd prin limbaj, procesul de exprimare

aplicării lor în practica exprimării. Rafinarea exprimării, diversificarea și nuanțarea ei depind de modul de stăpînire a resurselor limbii române, de operaționalizarea normelor gramaticale într-o situație de comunicare. Descrierea categoriilor gramaticale, efectuarea analizelor sintactice și morfologice, prezentarea teoretică, toate vor fi subordonate actului comunicării. Realizarea unei exprimări corecte, expresive și nuanțate, civilizate, presupune un efort de elaborare privind alegerea cuvintelor, organizarea contextului sub coordonarea normelor standard de constituire și operaționalizare a limbii.

Înv. Adela Gherasim
Inst. Daniela
Domnica

Școala nr. 10 Piatra
Neamț

(continuare
în numărul viitor)

Note de lector:

TEATRU

de Lucian STROCHI

Au trecut mai bine de patru decenii de când scriitorul Lucian Strochi a debutat într-o publicație (1966) și aproape un sfert de veac de la editarea primei cărți (*Penultima partidă de zaruri*, povestiri, 1985), timp în care zestrea sa scriitoricească s-a îmbogățit cu proză (două volume de povestiri: *Memoria fulgerului*, 1999 și *Ceasornicul lui Eliade*, 2006; trei romane: *Gambit*, 1990, *Cicatricea*, 1996 și *Emisferele de Brandenburg*, 2001), cu poezie (*Cuvîntul Cuvînt*, 1994, *Purtătorul de cuvînt*, 1996, *Sonete*, 1998, *Monere*, 2000, CV, 2002 și *Versuri*, ediție bibliofilă, 2002), cu eseistică (*Introducere în fantastic. Dimensiuni ale fantasticului în opera lui Mircea Eliade*, 2003, *Fantasticul în proza românească*, 2004, *Paradoxala Olanda*, 2004), cu *Antologia muntelui. Poezie cultă românească*, 2005, cu publicistică ocazională risipită în presa cotidiană.

Am făcut această succintă retrospectivă pentru că, recent, scriitorul Lucian Strochi a adăugat bibliografiei sale de autor o nouă carte (*Teatru*, Editura Cetatea Doamnei, Colecția *Thalia*, Piatra-Neamț, 2008), îndeplinind o promisiune mai veche, aceea de a aborda și genul dramatic.

Cartea aceasta conține trei piese de teatru (*Dans în negru*, *Repetiția*, *Secretele scheletelor*) și un poem-scenariu (*Cicatricea*), dar, pentru înțelegerea lor, este necesară lectura prealabilă a poeziei și chiar a prozei autorului, deoarece noi considerăm că teatrul lui Lucian Strochi este unul pentru *citit* și pentru meditație.

Am putea eticheta teatrul din acest volum ca făcînd parte, în același timp și în întregul său, atît din categorii pe care le numim convențional literatură realistă, suprarealistă sau fantastică, așa cum este și proza sa, fie că este vorba de roman sau de proză scurtă. Facem această apreciere, și mai ales din ultima ei parte, avînd în vedere preocupările autorului în domeniul studierii literaturii fantastice, de mai bine de treizeci de ani, dacă avem în vedere intervalul de timp dintre susținerea tezei de licență, în 1974 (*O teorie asupra fantasticului. Cu aplicații în proza lui Vasile Voiculescu*), și susținerea tezei de doctorat, în 2003 (*Dimensiuni ale fantasticului în creația artistică a lui Vasile Voiculescu și Mircea Eliade*).

Citînd aceste piese, am constatat că autorul, poetul, nu se poate abține să nu comită versuri, nici cînd scrie teatru, fie că inserează poeme deja publicate, fie că introduce texte noi. Desigur, nu-i nici o greșeală, teatru poate fi și a fost scris și în ver-

suri. Nu este exclus ca, în viitor, autorul nostru să ne ofere așa ceva.

Textele dramatice oferite de Lucian Strochi nu pot fi percepute precum textele pieselor scrise în stil clasic, unde povestea se desfășoară cursiv după cele trei reguli știute, ci, la fel ca întreaga sa creație literară, și acestea (piesele de teatru) conțin o zestre livrescă bogată pe care autorul o pune la dispoziția cititorului, acesta fiind obligat să facă un efort pentru a-i înțelege sensurile, deși uneori este scutit de acesta, ca în cazul volumului *Sonete*, în care explicațiile cu scop de decodare ocupă o treime din carte.

Nu ne-am propus să facem o analiză amănunțită a fiecărui text din acest volum. Ne vom opri doar la poemul-scenariu *Cicatricea*, cel care reia textul romanului omonim publicat în 1996 și care, am constatat acum, este de o actualitate aproape incredibilă. Am putea spune că *realitatea* din romanul *Cicatricea* abia acum se manifestă în viața cotidiană din România, iar Lucian Strochi poate fi considerat un vizionar. Poate că acesta este și motivul care l-a determinat să reia subiectul, transformînd, topind, metaforizînd în pagină literară o întreagă mitologie, pe care o cunoaște/cunoaștem foarte bine, fiind în același timp și un bun povestitor.

Scenariul *Cicatricea* este un poem despre maternitate, închinat femeii în toate ipostazele ei, dar mai ales celei care își iubește bărbatul, care naște și își iubește copiii - mulți copii. Dar acesta este numai un aspect, poate, cel care domină, deoarece poemul-scenariu, ca și romanul, conține o mulțime de *povestii*, fiecare cu întâmplările ei și fiind *celtitorul* inteligent, sensibil, abil, iscusit și talentat va descifra hermeneutica acestui text, pentru că, așa cum se știe, nu numai autorul trebuie să fie bun ci și cel care se oprește asupra operei sale.

Constantin TOMȘA

REFORMA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Se zice că omul cînd nu are de lucru își strică, casa. Problema e că, neavînd suficientă imaginație pentru ceva nou, o reconstruiește, iar și iar, pe aceeași temelie, cu aceleași cărămizi, autosugestionîndu-se că se înnoiește. În limbaj contemporan se poate traduce prin "alinare la cerințele Uniunii Europene", organism la care pînă la urmă am aderat și noi, românii. Extrapolînd la învățămînt, ce putem spune? Că am înlocuit programa cu curriculumul, planul de lecție cu proiectul de tehnologie didactică, metodele și materialul didactic cu strategiile și resursele și, uite așa, folosim cărămizile de la parter în locul celor de la etaj cu pretenția că ne-am modernizat.

Ce spun statisticile? Că, în ciuda "reformei", stăm tot mai rău. Elevii noștri sînt tot mai slab pregătiți, o mare parte din ei situîndu-se la limita mediocrității. Finalizat recent, studiul PIRLS pe 2007- Progres în International Reading Literacy Study- care măsoară nivelul de înțelegere a unui text scris, arată că elevii români au un scor mediu național de 489 puncte din 1000 posibile, situîndu-se la coada clasamentului în privința nivelului de cunoștințe. Cît despre România, aceasta coboară de pe locul 22, ocupat în 2001, pe locul 36 din 45 de țări.

Se pune atunci întrebarea: la ce bun toate schimbările acestea, pînă la urmă, cosmetice, din moment ce dedesubt "ridurile" s-au adîncit?

La ce bun tipărirea atîtor cărți de specialitate care să includă noutățile? La ce bun cursurile de formare unde unii dictează și alții scriu cu gîndul că mai adună o diplomă la dosar?

Vorbim tot mai mult despre decongestionare și totuși ne aglomerăm cu lucruri absolute inutile. Țin minte că la începutul carierei aveam de întocmit o planificare calendaristică și planuri de lecție. O planificarea cuprîndea la acea vreme capitolele cu numărul de ore corespunzător, conținuturile însoțite și ele de numărul de ore precum și o rubrică destinată

mijloacelor didactice. Mi s-a părut suficient, în condițiile în care sîntem de acord că este nevoie de o planificare a materiei. Planul de lecție era destul de funcțional, dacă ignorăm cîteva rubrici cu caracter stereotip. Pentru întocmirea acestora cadrul didactic consuma un minimum de timp, restul folosindu-l pentru lectură de specialitate sau beletristică, pentru o audiență muzicală sau pentru un spectacol, acestea jucînd un rol determinant în formarea sa intelectuală.

Cu timpul, planificărilor li s-au introdus tot mai multe rubrici, ba s-a mai inventat și planificarea unităților de învățare.

Ce presupune acum întocmirea unor astfel de documente?

Din discuțiile cu colegii, fei în cadrul organoizat, fie în particular, rezultă că se face mare risipă atît de timp cît și de energie iar de hîrtie nu mai vorbim.

Cadrul didactic dispune de o programă. Atunci la ce îi folosește să scrie în fiecare an obiectivele cadrului și de referință la începutul planificării? În multe manuale autorii alocă paginile de început planificării calendaristice. De ce mai trebuie scrise încă o dată?

Am găsit pe site-ul didactic.ro, la clasa I, planificări anuale scrise pe aproximativ 40 de pagini. La aceeași clasă, proiectarea unităților de învățare presupune alte zeci de pagini. În total se adună sute de pagini, dacă ținem cont că un exemplar se păstrează la propunător iar altul se predă la comisia metodică. Nici nu mă gîndesc cîte pagini se adună la clasa a IV-a sau la clasele cu predare simultană. Cînd scrie dascălul această cantitate uriașă de material? Cît timp îi ia documentarea și cît timp cititul lui? Și, ca și cum nu ar fi de-ajuns, mai scrie și proiecte zilnice, dacă e începător. Și iar obiective, și iar strategii... cei care dispun de un computer iar la școală li se permite tehnoredactarea documentelor, se pot declara fericiți, ei pot folosi manevra copy-paste. Dar, mai nou,, în epoca IT, unii directori mai zeloși cer planificare personalizată și înțeleg că dacă e scrisă de mînă, ea poartă automat amprenta celui care o scrie. De fapt, autorul nu e același

cu cel care ține stipoul. Acesta din urmă e un copist care transcrie textul de unde poate, vișînd la ziua cînd i se va schimba directorul.

● Cine sînt cei care, de-a lungul timpului, au conceput aceste modele de documente școlare?

● Care este calificarea lor?

● Au predat vreodată la catedră?

● Au alcătuit ei înșiși astfel de planificări în timp ce făceau naveta într-unul din satele patriei?

● Pot ei garanta că un dascăl cu planificarea scrisă pe 100 de pagini e mai competent decît unul care pune pe hîrtie exact ceea ce îl ajută să se facă înțeles de copii, adică exerciții și probleme, nu vorbe despre exerciții și probleme?

● Sînt oameni din carne și oase sau sînt computere?

Această ultimă întrebare mă interesează cel mai mult deoarece am impresia că, prin tot ceea ce sîntem puși să facem, ne transformăm în mașini, pierzînd ceea ce e esențial, sufletul. Și cum putem modela sufletele calde ale copiilor dacă nu dîndu-le suflet din sufletul nostru?

Mereu am crezut că educația este o artă, așa cum a și fost definită cîndva. Cine a schimbat-o în știință, probabil nu s-a simțit în stare să fie artist. Arta presupune oameni cu calități intelectuale superioare și diverse, dar mai ales cu capacitatea de a intra în empatie cu cei cărora se adresează. Am convingerea că Domnul Trandafir a fost un artist care în zilele noastre s-ar reprofila. El nu ar concepe să întocmească o planificare în care să scrie "În săptămîna 10-17 octombrie se va efectua o ieșire în curtea școlii avînd ca scop cultivarea la elevi a sentimentului de admirație față de natură. La sfîrșitul activității, elevii vor fi capabili să descrie jocul razelor de soare și să redea în manieră personală sunetul tîlnicului ce se va auzi dinspre lunca Siretului". În schimb, Chicoș Rostogan ar fi mîndru să poarte sub braț un portofoliu plin de hîrtii în care și-ar expune "vastele" cunoștințe despre "metoda intuicivă".

Inv. Felicia MUNTEANU
Șc. "Axente Sever"- Aiud

Prozatorul român care trăiește și scrie în America, Norman Manea, într-un dialog cu Marta Petreu din revista *Apostrof* 9/2008, povestește cum s-a hotărît să plece din România: "Da, m-am eliberat de inginerie greu și din punct de vedere social și material. Am făcut saltul în necunoscutul literaturii și ca existență socială, după ce aveam deja două cărți și una sub tipar. Eram membru al Uniunii. În momentul cînd eu am plecat din România, cum ț-am spus, după

excesiv de multe decenii de ezitări, nu știam destule despre mine. Ț-am povestit zilele trecute, plimbîndu-ne, de interviurile dificile la Bard pentru angajarea mea. Intrai într-un plen de profesori, opt, apoi într-o altă serie, după cîteva luni, de nouă interviuri într-o zi. N-a fost simplu. La adunarea în plen, un profesor de la științe sociale, evident împotriva venirii mele la Bard, a pus o întrebare foarte agresivă. Bardul tocmai înființase un fel de bursă pentru scriitori și artiști care nu se pot exprima în țara lor sau care ar confrunta riscuri. Primul scriitor care a obținut această bursă era un scriitor maghiar venit pentru un an aici. El putea circula în voie, firește. Noi nu puteam circula, dar eu eram deja aici, mi s-a oferit să-l înlocuiesc, să vin după el. Acest domn, profesor de științe politice, din generația foarte stingistă a anilor '60, m-a întrebat: "Bine, bine, și ce s-ar întîmpla dacă te-ai întoarce?"

Am răspuns că nu sînt disident, deși am avut dificultăți de toate felurile cu sistemul, nu am exprimat o disidență decît indirect, prin cărțile mele, nu am ieșit în stradă, nu am fost arestat. El, probabil, se aștepta să-i spun că voi fi arestat la graniță. Am spus că nu știu, s-ar putea să nu mi se întîmple nimic, s-ar putea să mă calce un camion, s-ar putea să fiu urmărit 24 de ore din 24, s-ar putea să mă sinucid. Trăiam contradicția: de-a nu voi să rămîn aici și imposibilitatea de a mă întoarce. Am exprimat foarte calm ce aveam de spus, am fost onest. Era o smulgere dureroasă. Aici nu voiam să stau, acolo nu mă puteam întoarce. Mi se părea că aici mă așteaptă un anumit tip de moarte, totuși îmi era imposibil să înfrunt moartea care mă aștepta acolo. Deschid o paranteză - comică - în legătură cu bursa Fulbright cu care eu am

venit în America. La sfîrșitul bursei mele din Germania, un timp de paradis pe care n-am știut să-l trăiesc și să-l folosesc ca atare, permițîndu-mi excesiv de multe chinuri și dileme și nostalgii și ezitări, la sfîrșitul acelei perioade, soluția primă spre care eram îndemnat era să cer azil politic sau să cer "germanitate" ca bucovinean. Eu căutam o prelungire, o amîinare a deciziei, o altă bursă".

În revista "Observator cultural" 192, Stelian Tănase evocă amintiri din anii 90, cînd a fost primit în Uniunea Scriitorilor: "Sînt membru din seara zilei de 22 decembrie 1989 și sînt foarte mîndru de acest moment în care niște oameni s-au gîndit la mine și au recunoscut că am avut o ținută demnă de scriitor. Am fost propus de către Florin Iaru pentru ținuta mea din anii '80. Și lumea a votat în unanimitate și am intrat înUSR.

Revista presei literare

Acum, cu dragă inimă, dar USR-ul nu-și face simțită prezența în viața obștii scriitoricești. Nu mi-am plătit cotizația, dar trebuie cineva să mă invite, să-mi dea un avertisment. Am auzit din presă, ceea ce nu este foarte civilizată. Nu există nici o corespondență între mine și USR, care, de altfel, mi-a ignorat toate cărțile de pînă acum. Și, oricum, trăiește din timbrul literar din toate cărțile mele, iar anul acesta am publicat trei romane, reeditări, plus două cărți la Polirom, deci Uniunea primește bani de la mine. Aș fi foarte bucuros să existe o legătură între mine și USR, am nostalgia asta realmente. Am regretul aceluia spirit de boemă. N-am făcut boemă, dar mă-nflineam la restaurantul Uniunii cu cîțiva prieteni și îmi lipsește asta. Aș vrea să mă duc la un bistro cu niște prieteni să mai schimb niște idei, să nu fiu victimă a televizorului și a presei. Dar nu vād că USR-ul se mișcă în sensul ăsta. Ea se plînge de cotizații ca un penibil sindicat. Este o ipocrizie aici. Vrea să mă dea afară, abia aștept. Ar fi remarcabil gestul, care m-ar ajuta, ca orice scandal: creează un motiv pentru cei care nu citesc să ia o carte a ta în mînă".

În revista "Argeș" nr. 10 Dumitru Augustin Doman ia un interviu poetului optzecist Gellu Dorian, poet care vorbește de colegii săi de generație: "Optzeciștii nu trebuie percepuți, decît pentru început, ca o grupare. Ei sînt, în cea mai mare parte, individualități bine conturate. Reprezintă drumuri ce se pierd, fiecare în felul lui, în destine literare ce merită de umblat, de parcurs, pentru cei care vor să cunoască în profunzime poezia acestora, proza, critica. Cei mai mulți dintre optzeciști o fac într-un fel încă ocult. Poate că optzeciștii reprezintă generația care a vrut să cunoască în detaliu tot ce s-a scris pînă la ei și vor să cunoască tot ce se scrie după ei, oferînd premii tuturor, din toate generațiile, fiind, la rîndul lor, refuzati, uitați, ignorați. Ei au încheiat o epocă istorică și au deschis o alta. Dar asta încă nu se poate accepta de către cei care au făcut evaluările lor și acum nu știu cum să repare tot ce-au stricat anii în șir".

Poetul Ion Mureșan, care acordă un interviu lui Ioan Pavel Azap în "Tribuna" 147, motivează amînarea publicării volumelor sale de poezie: "Dar asta nu e rău, aicea este, cred, o violență a spiritului. Să devii epigonul epigonilor tăi, asta este, cum ar spune Virgil Mazilescu, este o întâmplare măreată. Da, eu cred că foarte mulți poeți de la cenaclul din ceruri, ca să folosesc expresia lui Groșan, s-ar bucura să revină pe pămînt ca să devină propriii lor epigoni: a rodit sămînta, propria lor sămîntă și să se bucure de asta. Aveam un poem, chiar Poemul care nu poate fi înțeles, în care spuneam: cu aureola împăturită sub brațe te azezi la rînd - adică ai scris poemul, ai lucrat la el, l-ai dat încolo și pe urmă stai și tu la rînd ca să te bucuri de poemul tămăduitor, de poemul care nu poate fi înțeles și care, uite, capătă înțeles tocmai prin faptul că stai umil la coadă la propriul tău poem... Nu am calități de a face nici bîrfă, nici coterii, nici întepături literare - sînt un neajutorat în povestea asta, nu lucrez la propria-mi glorie. Sînt convins că dacă aș fi scos cartea asta eram mult mai prezent, poate că și în manuale ajungeam, ajungeam subiect la bac. Dar asta nu m-a interesat niciodată, să ajung subiect de bac; și n-am ajuns subiect de bac, măcar nu mă înjură copiii..."

OCHELARIST

APOSTOLUL LITERAR ȘI ARTISTIC

COLEGIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA; Constantin TOMȘA; Ștefan CORNEANU

REMEMORĂRI NEMȚENE - DECEMBRIE 2008

Rolul filosofiei în conturarea universului valoric al tineretului

Astăzi se vehiculează, tot mai mult, ideea unui vacuum de ideal trăit mai ales în rândurile tineretului care, fiind la vârsta proiectării idealului, se simte fără scop și fără speranță. Este sesizat vidul spiritual și valoric într-o societate care, în stadiul ei "de consum" dă omului doar "mijloace de trai", dar nu și "rațiuni de a trăi". Criza societății actuale e însoțită de manifestări ale dezagregării sistemului de valori. Omul zilelor noastre se află în fața unui moment socratic al imperativului aplecării sale asupra propriei conștiințe.

Societatea contemporană evoluează sub semnul unor incertitudini multiple, resimțite în mai toate domeniile vieții societății și ale individului uman.

Nevoia de filosofie înseamnă de fapt necesitatea reabilitării acesteia, prin așezarea ei la locul convenit, de liant al valorilor. Ea are capacitatea de a legitima actele umane și, prin aceasta, de a explica esența umană nu abstract ci, prin chiar înfăptuirile omului. Ea este aptă nu numai să explice omul și realitatea în raport cu el, ci să și ofere motivații acțiunii umane.

Filosofia trebuie să fie reper, punct de sprijin, ghid, tinzând mereu spre o mai bună înțelegere, cunoaștere a omului, a lumii, spre perfecționarea condiției umane. Ea este chemată să caute și să ofere soluții la criza valorilor, la depășirea "derutei axiologice", a confuziei valorilor existente.

Filosofia prin centrarea problematicii sale pe om, pe cunoașterea sa din ce în ce mai profundă, prin relevarea posibilităților dar și a limitelor ființei umane, este capabilă să ofere modalități viabile ale "salvării omului".

Prin lecțiile de educație filosofică nu se urmărește scopul de a da elevului numeroase cunoștințe filosofice, ci de a-i da acestuia o educație care să-i mijlocească maturizarea minții și a conduitei morale.

S-a neglijat "interiorul" vieții umane, s-a produs un decalaj între cunoașterea lumii și cunoașterea de sine: viața modernă, cu piciorul mereu pe accelerație, l-a făcut pe om să uite că e necesar să se întoarcă spre el însuși pentru a se întreba: cum trebuie să-și organizeze viața personală, cum poate să răspundă la suprasolicitația psihică?

Reformularea finalității dezvoltării umane, sădirea încrederii în valorile perene - singura cale capabilă să redea fiecărui individ demnitatea de membru al comunității, să-l ajute să se realizeze, să-și descopere potențele, să-și îmbogățească experiența morală și comportamentală. Rolul educativ al filosofiei este atins când elevul a ajuns să-și dea seama pînă unde merge raționamentul științific și de unde începe raționamentul filosofic.

Prof. Cecile PAVALACHE

1/0928, la sărbătorirea a zece ani de la unirea Transilvaniei cu țara, în sala Teatrului, a cîntat Corul mixt al școlilor normale din Piatra-Neamț.

● 4/1949, s-a înființat Filiala Neamț a Societății de Științe Matematice, la stăruința ilustrului matematician trăitor în Piatra-Neamț Constantin Bors, cu sprijinul academicianul Grigore Moisil

● 5/1998, d. la Mănăstirea Sihăstria, Cleopa Ilie (din botez, Constantin, n. la Sulița, județul Botoșani), unul dintre cei

mai înzestrați duhovnici ai ortodoxiei românești din secolul al XX-lea.

● 5/1965, n. la Borlești, jud. Neamț, poetul Vasile Baghiu.

● 6/1857, n. la Roman, medicul Cristea Șt. Buicliu (d. 1916, București), prof. univ. la Facultatea de Medicină, publicist. O stradă din București îi poartă numele.

● 6/1865, n. la Pipirig, Nicolae Munteanu (d. 27 februarie 1948), viitorul patriarh Nicodem al Bisericii Ortodoxe Române (încăunat la 5 iulie 1939).

● 6-7/1929, a avut loc, la București, Congresul General al Învățătorilor. Se întemeiază Asociația Învățătorilor din România.

● 6/1949, n. la Buhuși, Paul Chiribută, studii gimnaziale și liceale, la Piatra-Neamț. După absolvirea I. A. T. C., București (1972), este repartizat la Teatrul Tineretului, unde va rămîne pînă în 1984, cînd se transferă la Teatrul „Lucia Sturza Bulandra”. În 1996, este numit de Silviu Părcărete director al Școlii de Actorie din Limoges (Franța).

● 7/1894, n. la Roman, scriitorul Ion Luca (d. 30. 01. 1972, Vatra Dornei), profesor, teolog, dramaturg. A scris peste patruzeci de piese. Se remarcă, după cum spune Tudor Arghezi, prin „vocația suferinței”.

● 9/1946, n. la Piatra-Neamț, prof. Elena Vulcănescu, poezetă, prozatoare, istoric literar, membră a Uniunii Scriitorilor din România, autoare a mai multor volume de poezie. Cea mai recentă carte a sa, un eseu inedit care se adaugă zestrei exegetice referitoare la Vasile Alecsandri, este intitulat „București - Paris via Mircești” (Editura Fundației Culturale Poezia, Iași, 2007)

● 12/1904, n. la Bahna, jud. Neamț, prof. dr. Andrei Victor (d. 20 august 1996, București), cercetător științific, publicist. A urmat școala primară în satul natal; Licul „Roman Vodă”, absolvent al Facultății de Litere și Filosofie din București. Conferențiar doctor la Universitatea din Odesa (1943-1944).

● 14/1832, a început să funcționeze, la Piatra-Neamț, prima școală publică, într-o clădire ce aparține Bisericii Domnești Sfintul Ioan, lângă Turnul cu Clopotniță.

● 14/1906, n. la Borca, Grigore Ioachim (d. 1979, București) doctor inginer, profesor universitar (București), lucrări în domeniul extracției de petrol. Membru corespondent al Academiei Române (1963). Fost elev al Liceului „Petru Rareș”.

● 15/1883, n. la Hangu, Gavril Galinescu, compozitor, muzicolog, dirijor, profesor la Conservatorul din Iași, întemeietor al Gimnaziului Hangu (1917-1927) în satul natal (d. 10. 07. 1960, Durău).

● 15/1915, s-a înființat Școala din Văleni. Primul director, Constanța Crețulescu, căsătorită Purice.

● 15/1994, d. la Piatra-Neamț, Sorin Donea (n. 19. 05. 1938, la Piatra-Neamț) distins profesor de matematică, director al Liceului „Petru Rareș”, inspector școlar.

● 17/1891, d. la la Bradu, Ion Ionescu dela Brad (n. 24/1818, la Roman), agronom, academician, unul

dintre întemeietorii învățămîntului modern agronomic din România.

● 18/1932, G. T. Kirileanu a prezentat la radio conferința „Despre mormîntul lui Constantin Brîncoveanu”.

● 19/1947, n. la Dragomirești, jud. Neamț, Ion Cîrnu, poet și publicist (d. 02. 08. 2006, Piatra-Neamț). V. și rememorări, august 2008, în „Apostolul” nr. 107.

● 23/1987, d. la Piatra-Neamț, învățătorul Teofan Macovei, membru fondator al revistei „Apostolul” seria I (1934-1943).

● 24/1945, n. la Focșani Cristian Livescu, fost elev al Liceului „Petru Rareș”, absolvent al Facultății de Filologie a Universității București (1968), redactor la ziarul „Ceahlău” (1968-1990), inspector la Inspectoratul pentru Cultură Neamț (1990 și în prezent), gazetar, critic literar, dramatic și de artă, membru al Uniunii Scriitorilor și al Uniunii Artiștilor Plastici (secția critică de artă), autor a numeroase volume de critică literară și ediții critice.

● 24/1974, n. la Valea Seacă, com. Bălțătești, jud. Neamț, Constantin Acoșmei, poet și publicist, absolvent al Liceului „Calistrat Hogas”, apoi al Facultății de Filologie, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași.

● 28/1949, n. la Filioara, Văratec, jud. Neamț, profesorul dr. Mihai Botez, publicist, absolvent al Liceului „Ștefan cel Mare” din Tîrgu-Neamț, apoi al Facultății de Filologie a Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

● 29/1895, d. la Iași, istoricul, arhivistul, profesorul Gheorghe Ungureanu, director al Arhivelor Statului din Iași (1941-1969). 30/1934, n. la Havirna-Botoșani, profesorul de istorie Vasile Ursache, arheolog, fost director al Muzeului de Istorie din Roman.

● 31/1989, d. la Iași, Ion Creangă.

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

UNIREA DE LA 1859 OGLINDITĂ ÎN LITERATURĂ (I)

Idealul Unirii Principatelor Române nu a avut ecou numai în rândul politicienilor și al oamenilor de stat, implicați în mod direct în înfăptuirea marelui act, el reprezentînd o constantă și în sufletul românilor din cele trei provincii, fiind prezent încă din perioada pașoptistă în creațiile artistice din domeniul literaturii, picturii, muzicii etc. În cele ce urmează ne vom referi doar la impactul avut de acest mare eveniment istoric în operele literare, încercînd să realizăm o trecere în revistă a celor mai reprezentative creații culte și populare, lirice și epice, în care a fost abordată tema

Unirii de la 1859.
1.1 **Legende populare românești.** Domnitorul Unirii, Alexandru Ioan Cuza, a căpătat o aură de legendă, devenind personaj excepțional și în literatura populară. Una din scrierile folclorice reprezentative este și snoava Moșneagul cel isteț și Cuza-Vodă, apărută în revista Izvoarașul nr. 9/1933. Odată, mergînd Vodă Cuza singur prin țară, îmbrăcat în haine nemțești "ca orice cioflingar", intră în vorbă cu un moșneag care-și lucra singur ogorul, întrebîndu-l de ce numai el din țară, nu are ajutoare. Moșneagul, nerecunoscîndu-l pe Vodă, îi vorbește despre cei trei fii ai săi: unul hoț, altul cerșetor și celălalt călău. Spre a risipi marea uimire de pe

chipul călătorului, moșneagul îi explică faptul că hoț este acela care s-a făcut avocat, căci mereu "înșală și fură de la ochi paraua în procesuri și judecăți"; cerșetor este cel care s-a făcut popă, căci "în fiecare zi umblă cu cerutul de pomană prin sat"; iar călău e băiatul cel mai mic, doctor mare la Iași, căci el "toată ziua taie și spintecă oameni, omorîndu-i la spital". Făcînd mare haz, Vodă Cuza se miră de istețimea moșneagului cel șugubeț, care nici pînă la sfîrșit nu l-a recunoscut pe domnitorul ce umbla incognito prin țară, oprindu-se să stea de vorbă cu țărani și oamenii simpli.

Spiritul justițiar al lui Cuza este reflectat în legenda **Dreptatea lui Cuza**. Știînd

Vodă că lucrurile nu merg prea bine în țară, mai ales la tribunal, unde nu se împărțea dreptatea cum s-ar fi convenit, se îmbracă în haine obișnuite, amestecîndu-se printre oamenii ce-și așteptau rîndul la judecată. Află de la un țaran că judecătorul îl tot amîna cu procesul pe care îl avea cu un boier ce-i luase pămînturile, tocmai pentru a-i da cîștig de cauză boierului. Vodă îl învață pe țaran ca, dacă va fi amînat și de astă dată, să se arate foarte supărat și să-l palmuiască pe judecător. Țaranul face întocmai, este arestat, dar chiar în acel moment intră în sala de judecată Cuza Vodă, care spune judecătorului că țaranul nu trebuie pedepsit numai de căci, pro-

cesul putînd fi amînat o zi, două, o lună, un an, la fel ca și procesul pentru pămînt al țaranului. Toți încremenesc, temîndu-se de pedeapsa domnească.

O altă legendă în care apare domnitorul este cea intitulată **Cuza și soldatul**. Vrînd Cuza să se încredințeze ce fel de armată are, se îmbracă în haine soldățești și pornește în căutarea vreunui soldat prin crîșmele mahalalelor Bucureștiului. Acolo petrece ce petrece c-un soldat și, mai aproape de zorii zilei, cînd terminară de băut toți banii, soldatul își lasă zalog la crîșmar sabia pentru o oca de vin. A doua zi, Vodă inspectează cu noaptea-n cap chiar cazarma soldatului cu pricina, alege un

soldat oarecare din rînd să fie decapitat chiar de către soldatul cu care băuse noaptea. Acesta, foarte liniștit, se roagă la Dumnezeu ca, dacă soldatul este nevinovat, sabia lui să se prefacă într-o sabie de lemn. Și așa s-a întîmplat, toți crezînd că e o minune, în afară de Cuza și de tovarășul său de petrecere. Lui Cuza i-a plăcut păcăleala, l-a făcut pe soldat caporal și l-a sfătuit ca nicio dată să nu se mai facă de rușine, lăsîndu-și sabia zalog la crîșmă. Există mai multe legende în care apare figura lui Cuza, precum: **Cuza și judecătorul** și mult mai cunoscuta **Ocaua lui Cuza**.

prof. Gabriela TABLAN
(Continuare în numărul viitor)

SUMARUL ANULUI 2008

Luna ianuarie

- Antologia Apostolul-Mihai Eminescu, Numai poetul;
- Corneanu Ștefan- În fața redutei 2008;

↑ Cosma Constantin- Despre Humulești și Humuleștii de altădată;

- Costăchescu Mărioara- "Eminescu și matematica";
- Cucuș Maria, Nicolae Florian- Din istoria învățămîntului nemțean;

- Dumitru Petru- Jocul didactic, în sprijinul elevilor din ciclul primar;
- Floroia Mihai- Nevoia de modele; O experiență unică: Louvain-la-Neuve;
- Gheghici Marius- "Angajați pentru o societate în schimbare; Învățămîntul nemțean la zi;

● Grădinaru Laura- Poetul din lacrimă;

- Grigore Gabriela- Exigența schimbării... schimbarea exigențelor; Drepturi bănești ale personalului din învățămînt;

● Moroșanu Emilia- Parteneriate notabile;

- Nicolae Emil- Revista Asachi revine la cititorii ei;
- Onel Alexandru- Concepte matematice în poezia eminesciană;

● Pătrașcu Iuliana- Educație modernă la Colegiul Tehnic Piatra Neamț;

- Percă Valerian- Reforma și domnu' Trandafir;
- Rusu Dumitru- Ai carte, ai parte?; Ridicolul moder-

nismului;

- Sava Nicolae- Arte și meserii;
- Tomșa Constantin- Note de lector, Postume, de Anania-Coca Boureanu, Rememorări nemțene;

● Ursache D. D.- Chinezii, "Bun popor românesc";

- Vlad Raveica- Bucurie și tristețe;
- Vodă Gabriela Rodica- Jocul de rol;

● Zaharia Mircea- Studiul PISA, concluzii ale analizei cauzelor.

Luna februarie

- Amaicei Gheorghe- Asociația învățătorilor din

judetul Neamț;

- Biliș Vasile- Gheorghe Asachi, schiță de portret;
- Bobocea Virginica- Identificarea, motivarea și susținerea talentelor matematice în școlile europene;

● Corneanu Ștefan- Dacă nu mai facem școală, de ce mai facem o nouă lege a învățămîntului?;

- Cosma Constantin- Despre Humulești și Humuleștii de altădată;
- Drăgoi Mihaela- Școala europeană 2008;

● Floroia Mihai- A avea sau a nu avea educație religioasă în liceu?; Simpozion național la Săbăoani; Zilele "Otilia Cazimir" la Cotu Vameș;

- Grigore Gabriela- Curier juridic, premiul lunar de 2%;
- Percă Valerian- Profesioniștii educației; Parteneriate școlare europene; Alegeri sindicale în școlile

nemțene;

- Popa Cristina Alexandra- Concursul Național de pian "Carl Czerny";
- Rusu Dumitru- O scrisoare ... găsită; Porecle;

● Sava Nicolae- Revista presei literare;

- Tomșa Constantin- Note de lector, Proză și poezie de Nicolae Căruțeru; Rememorări pedagogice nemțene;

● Ursache D. D.- Viața pe credit; Viceversa sau "Distruge și te vei elibera!"

- Vasilca Dida- Ce mai face nenea Puiu?;
- Zaharia Mircea- Hora de la Frumușica, în vizită la Vatican?;

Luna martie

- Biliș Vasile- Bourul și heraldica;
- Bobocea Virginica- Învățămîntul matematic;

● Ciurdea Ioan- Octavian Mancu: "Monumente și însemne memoriale din județul Neamț";

- Corneanu Ștefan- După masacrul școlii urmează pactul pentru educație; Profesorul Amaicei împlinște 75 ani;
- Cucu Constantin- "Revista Apostolul. Bibliografie";

● David Elena- Bucuria francofoniei;

- Drăgoi Mihaela- Admiterea 2008; Blitz;
- Floroia Mihai- Spre Tabor; Bucuria suferinței binecuvîntate; Sfînta Liturghie-sursă a educației religioase;

● Gheghici Marius- Inspectoratul Școlar informează;

- Grigore Gabriela- Curier juridic, Comisia paritară;
- Percă Valerian- Drepturile dascălilor, prioritate sindicală; Profesioniștii educației; Managerii pe care îi așteptăm;

● Radu Gh.- Școli secundare din comuna Hangu la începutul veacului XX;

- Rusu Dumitru- Ai noștri tineri; La mulți ani, bădie Ghiță!; Nu vrem liceu fără Dumnezeu; D'ale reformei;
- Sava Nicolae- Revista presei literare;

● Tănăsescu Victor- Gheorghe Grigoriu, învățător

în comuna Băltătești;

- Tomșa Constantin- Note de lector, O restituire necesară, Rememorări pedagogice nemțene;

● Vasilca Dumitrița- Grupul pentru ecologia minții la Forestier;

Apostolul literar și artistic, an 6, nr. 21

- Buruiană Alexandra- Facultatea de muzică, Piatra Neamț;
- Cramer Alexandru- Tinere condeie romașcane-Albu Irina, Bișoc Iulian, Cojocaru Emilian, Iștoc Andreea, Olaru Maria Magda, Petriariu Radu, Sescu Bianca, Ulea Emil;

● Cristea Monica- Despre magnetism și inefabil; Tinere condeie nemțene- Avădanei Sorina Diana, Neagu Bogdan, Nuțu Irina, Ojică Oana, Popescu Anca, Potoceanu Giovanni, Roșu Flavian, Zoia Elena.

- Sava Nicolae- Reviste școlare;
- Ursache D. D.- Vă rog, nu-mi numărați bobocii!;

Luna aprilie

- Corlăteanu Carmen-Ziua Francofoniei la "Victor Brauner";
- Corneanu Ștefan- Quo Vadis?;

● Drăgoi Mihaela- Palatul, școala de vise a copiilor; Un gând de rămas bun, cu prof. Adriana Vernica;

- Floroia Mihai- Proiectiile video și ora de religie; Noica și mișcarea religioasă;
- Gheghici Marius-

Învățămîntul nemțean la zi;

- Mihalache Rodica- In memoriam Max Planck;
- Niță Niculina- Portretul unui dascăl urmaș de-al Domnului Trandafir;

● Percă Valerian- Un miting legitim și moral Liubliana-2008;

- Petcu Daniela Gabriela- Francofonia în Cetatea mușatină;
- Pojar Violeta- Calculatorul, mijloc de învățămînt?;

● Radu Gh.- 14 aprilie 1457, înscăunarea lui Ștefan cel Mare și Sfînt; Școli secundare din comuna Hangu la începutul veacului XX;

- Rusu Dumitru- Proslul de tranziție; Atenție la istorie;
- Tomșa Constantin- Note de lector, Luminița Ploaie: "Lacrimi în apus", Rememorări pedagogice nemțene;

● Ursache D. D.- Struțul și hiena; Terapia de supermarket și alte tratamente;

- Zaharia Mircea- Ștefan Hotnog sau mirajul culorii; Profesorul universitar Vasile

● Rusu Dumitru- Profesorii cu "nume";

- Sava Nicolae- Arte și meserii; Revista presei literare;
- Tomșa Constantin- Puterea ascunsă a cuvîntului poate schimba lumea, Rememorări pedagogice nemțene;

● Ursache D. D.- "Acolo șezum și plînsăm"; Marea Potemkiadă NATO; De ce memoria este "oarbă?";

- Vasilca Dumitrița- In memoriam Felea Corneliu Alexandru;
- Zaharia Mircea- Teatrul Tineretului bate festivalurile;

● Andronic Maria- Mărturisiri ...

- Blaj Mihaela- Depistarea și cultivarea potențialului creative al școlarului mic;
- Bucureșteanu Emil- Platon, dragostea și ... politica;

● Corneanu Ștefan- Cea de a cincea conferință de bilanț și alegeri a SLLIC Neamț; Obiectivele SLLIC Neamț pe perioada următoare;

- Andronic Maria- Mărturisiri ...
- Blaj Mihaela- Depistarea și cultivarea potențialului creative al școlarului mic;

● Bucureșteanu Emil- Platon, dragostea și ... politica;

- Drăgoi Mihaela- Viitorul an școlar va avea 172 de zile?;
- Floroia Mihai- Metoda

Luna mai

- Biliș Vasile- Amenajarea ergonomică a școlii;
- Brudaru Angela- "Biblioteca Palatului Regal face carieră"; "Tinerete fără bătrînețe", la cea de-a doua ediție; Premii TeenFest;

● Bucureșteanu Emil- Platon, dragostea și ... politica;

- Drăgoi Mihaela- Viitorul an școlar va avea 172 de zile?;
- Floroia Mihai- Metoda

conversației în predarea educației religioase; A existat sau nu Holocaust în România?;

- Gheghici Marius- Învățămîntul nemțean, azi;
- Lordăchescu Cecilia- Charismele femeii;

● Percă Valerian- Roman, competiția proiectelor europene; Profesioniștii educației;

- Pop Rozalia- Joc sau joacă?;

● Rusu Dumitru- Profesorii cu "nume";

- Sava Nicolae- Arte și meserii; Revista presei literare;
- Tomșa Constantin- Puterea ascunsă a cuvîntului poate schimba lumea, Rememorări pedagogice nemțene;

● Ursache D. D.- "Acolo șezum și plînsăm"; Marea Potemkiadă NATO; De ce memoria este "oarbă?";

- Vasilca Dumitrița- In memoriam Felea Corneliu Alexandru;
- Zaharia Mircea- Teatrul Tineretului bate festivalurile;

● Andronic Maria- Mărturisiri ...

- Blaj Mihaela- Depistarea și cultivarea potențialului creative al școlarului mic;
- Bucureșteanu Emil- Platon, dragostea și ... politica;

● Corneanu Ștefan- Cea de a cincea conferință de bilanț și alegeri a SLLIC Neamț; Obiectivele SLLIC Neamț pe perioada următoare;

- Andronic Maria- Mărturisiri ...
- Blaj Mihaela- Depistarea și cultivarea potențialului creative al școlarului mic;

● Bucureșteanu Emil- Platon, dragostea și ... politica;

- Drăgoi Mihaela- Viitorul an școlar va avea 172 de zile?;
- Floroia Mihai- Metoda

● Percă Valerian- Roman, competiția proiectelor europene; Profesioniștii educației;

- Pop Rozalia- Joc sau joacă?;

● Rusu Dumitru- Profesorii cu "nume";

- Sava Nicolae- Arte și meserii; Revista presei literare;
- Tomșa Constantin- Puterea ascunsă a cuvîntului poate schimba lumea, Rememorări pedagogice nemțene;

● Ursache D. D.- "Acolo șezum și plînsăm"; Marea Potemkiadă NATO; De ce memoria este "oarbă?";

- Vasilca Dumitrița- In memoriam Felea Corneliu Alexandru;
- Zaharia Mircea- Teatrul Tineretului bate festivalurile;

● Andronic Maria- Mărturisiri ...

- Blaj Mihaela- Depistarea și cultivarea potențialului creative al școlarului mic;
- Bucureșteanu Emil- Platon, dragostea și ... politica;

● Corneanu Ștefan- Cea de a cincea conferință de bilanț și alegeri a SLLIC Neamț; Obiectivele SLLIC Neamț pe perioada următoare;

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

ȘCOALA NR. 8 DIN PIATRA NEAMȚ ÎN MOMENTE ANIVERSARE

- ▶ Prin adresa nr. 241, din 28 noiembrie 1977, a Inspectoratului Școlar Județean, se înființează Școala cu clasele I - X, nr. 27 Piatra- Neamț.
- ▶ La 15 aprilie 1978 se dă în folosință actualul local al școlii.
- ▶ Începînd cu anul școlar 2003- 2004, școala, prin renumerotare, devine Școala cu clasele I - VIII nr. 8 Piatra- Neamț.
- ▶ În acest an școlar a împlinit 30 de ani.

Cu pași repezi ne îndreptăm spre bilanțul primilor opt ani din mileniul trei, așa cum tot cu pași repezi au trecut 31 de ani de cînd Școala cu clasele I - VIII, fostă 27, acum nr. 8, și-a deschis pentru prima oară porțile pentru un mare număr de elevi din Cartierul Dărmănești- Vest al orașului Piatra- Neamț.

La ceas de bilanț, sîntem bucușori cu toții: absolvenți, elevi

și cadre didactice care au obținut multe rezultate deosebite.

Principala preocupare a dascălilor școlii a constituit-o educarea polivalentă a elevilor și finalizarea actului educativ în treptele superioare de învățămînt și finalizată printr-o bună integrare socială. Rezultatele comune ale strădanilor părinților, elevilor și cadrelor didactice s-au materializat în împliniri profesionale spre multe domenii de activitate. Nu vom enumera toate numele celor care ne bucură prin realizările lor. Între aceștia se află mulți profesori, învățători și educatoare, economiști, medici, asistenți medicali, preoți, juriști, reporteri TV și radio, creatori de modă, sportivi, comercianți, patroni, muncitori cu înaltă calificare și, cel mai îmbucurător lucru, un număr foarte mic de cetățeni fără ocupație, dar aceasta nu din vina lor, ci din cauza lungii perioade de tranziție prin care trece țara. Școala realizează din plin educația incluzivă.

Cadrele didactice au o bună colaborare în domeniul strict profesional, între ele existînd armonie și înțelegere.

Conducători de cercuri pedagogice ale învățătorilor și profesorilor sînt de mulți ani de la Școala nr. 8.

Profesorul Leonard Rotaru a fost inspector al Inspectoratului Școlar Județean Neamț, iar învățătorul Romel Bărjoveanu metodist salariat al Casei Corpului Didactic.

În școală există autori de cărți în domeniul didacticii și care au scris monografiile: Bărjoveanu R. Mălinici S., Miron M., Moisii Elena, Popa D., Ricea A., T. Simionel, Tănase D., Bacrau D., Rotaru L., Tăruș V.

Dotările sînt numeroase: laborator de informatică, unde se utilizează și programul AEL, laboratoare de fizică, chimie, biologie, cabinete pentru clasele primare, limba română, limbi moderne. Multe clase sînt dotate cu calculator și rețea INTERNET utilizate în domeniul strict didactic.

În prezent, actualul director,

doamna profesoară Teodora Simionel, sporește continuu baza materială a școlii. Sînt schimbări însemnate și frumoase în viața școlii, ceea ce face din activitatea didactică un monolit de împliniri și satisfacții, de la primul școlar de clasă I la ultimul angajat al instituției noastre.

Biblioteca școlară beneficiază de peste 12.000 volume, utilizate în scop didactic de peste 400 de cititori. Revista școlii "Destine", coordonată de către un învățător și doi profesori a obținut locul al II-lea la concursul județean al acestui mijloc de învățămînt. Unii elevi au ajuns pînă la fața republicană a olimpiadelor școlare de fizică și limba română.

S-au obținut nenumărate premii la fazele municipale, județene și interjudețene, la concursuri culturale- artistice, patrule de circulație și sport, prin grija prof. Gabriela Năstase și Dan

Anghel.

Multe cadre didactice participă cu regularitate la cursuri de formare continuă, la sesiuni de comunicări științifice județene, interjudețene și internaționale. Sînt cunoscute colaborările cu revistele de specialitate locale și naționale, inclusiv cu Tribuna învățămîntului.

Este singura școală din județ care are imn.

Miron Costin spunea: "Nasc și la Moldova oameni". Acest aspect va fi perpetuu, atît timp cît părinți, elevi și dascăli vor continua vechile tradiții.

Tinăra Școală nr. 8 din Piatra- Neamț are în valoarea sa intrinsecă acest plan de perspectivă, pentru care va lupta indiferent de vicisitudinile la care timpul o va supune uneori. Pentru aceasta îi urăm cu dragoste și respect: "La mulți ani!"

Inv. Romel BĂRJOVEANU

SUMARUL ANULUI 2008

Drăgoi Mihaela- În vârstă mintul nemțean, la zi ; Tabără, dragă tabără ;

- Floroaia Mihai- Filosofia secolului XX; Liceul particular nr. 1 "Aurora Ouatu", zece ani de activitate; Pagini de istorie;
- Nica Cornelia- Sănătatea mintală, premisă și condiție a integrării școlare;
- Pavăl Mihai- You are cool?
- Percă Valerian- Mișcarea sindicală, așteptări și speranțe; Profesiunii educației; Aleasă pretuire distinselor cadre didactice;
- Radu Gh.- Ziua Eroilor; Cărțile românești vechi (I);
- Rusu Dumitru- Scărpinatul cu mâna stângă ...; Prostul anului;
- Sava Nicolae- Revista presei literare;
- Tomșa Constantin- Note de lector, A preferat corabia lui Petrarca, Rememorări pedagogice nemțene;
- Ursache D. D.- Praznicul și piramida; Fața și dosul;
- Zaharia Mircea- Toți copiii trebuie să învețe; Cu sinceritate și amărăciune, la ceas de bilanț;

Apostolul literar și artistic Anul 6, nr. 22

- Buruiană Alexandra- Nou la Humanitas;
- Crăciun Lăcrămioara- La mulți ani, dragi colegi !;
- Fermuș Iulia- Harieta și

fratele hoinar ;

- Gheghici Marius- Icoana- fereastră spre cer ;
- Nicola Dorin- Valori neolitice românești expuse în Elveția;
- Percă Valerian- Tinere condeie romașcane: Bejan Mădălina, Gologoz Andreea, Lungu Maria, Marcovici Loredana, Munteanu Izabela;
- Rusu Dumitru- Eminescu sau Tismăneanu?
- Sava Nicolae- Reviste școlare;
- Tinere condeie nemțene: Catană Mioara, Ciubotaru Raluca, Ignat Andreia, Sofronia Ana- Maria, Tanasă Iuliana Ancuța;
- Ursache D. D.- Vikingii, spectacol postmodernist;
- Zugravu Oana- Ioan Slavici, precursor al prozei de analiză psihologică ;

Lunile iulie- august

- Amironoaie Ioan-

Vacanțe muzicale la Piatra Neamț ;

- Buruiană Alexandra- Încercări să citiți!;
- Corneanu Ștefan- Conferința județeană a SLLIC Neamț ;
- Floroaia Mihai- Exercițiul didactic în ora de religie;
- Gheghici Marius- Pentru un sistem educațional mai bun ; Lunga vară fierbinte ;
- Percă Valerian- Speranțe de la Federația Sindicatelor ; Vacanța în fața apelor ;
- Radu Gh.- Cărțile românești vechi (II);
- Rusu I. Dorel- Măria

Romanescu;

- Rusu Dumitru- Despre schimbări și partea infernală a neschimbarii ; Cine predă Istoria comunismului ?;
- Sava Nicolae- Revista presei literare ; Pagini din istoria învățămîntului în județul Neamț ;
- Tănăsescu Victor- Comemorarea eroilor de la Bălățești ;
- Tomșa Constantin- Un nou îndemn la drumetie ; Note de lector, Constelația destinelor, de Mihai Hanganu, Rememorări pedagogice nemțene;
- Ursache D. D.- Somnul națiunii naște monștri ; Marea himeră ; Moralitatea și moralizarea sistemului de învățămînt românesc actual ;
- Zaharia Mircea- Happening artistic la Piatra Neamț ; Profesor universitar Vasile Postolică ne-a reprezentat la Amsterdam; O viață pentru o utopie ;
- Zaharia Zina- Perfecționare prin cursuri europene;

Luna septembrie

- Bîrjoveanu Romel, Bîrjoveanu Maria, Ciobanu Vasile- Învățătorul educă profesind ;
- Blaj Mihaela- Cultivarea creativității la școlari ;
- Corlățeanu Carmen- Elevii excelenți de la Liceul de Artă ;
- Corneanu Ștefan- Presiuni electorale, cîștiguri sindicale ;
- Dobreanu Ioan- O moarte la Veneția ;
- Floroaia Mihai- Titularizări în învățămîntul particular ; Cine suntem ?
- Gheghici Marius- « Nu am apelat la acțiuni sindicale decît pentru respectarea legii » ; Învățămîntul nemțean la zi ;
- Grigore Gabriela- Ghidul liderului de sindicat ;
- Ifimie Magda Olimpia- Aspecte ale manierismului în poezia bacoviană ;
- Percă Valerian- Profesiunii educației ;
- Racu Bogdan- Vacanța la muntele rugăciunii;
- Rusu Dumitru- Teoria haosului ; Perlele bacului ;
- Tomșa Constantin-

Spectacol cromatic la Galeria 7 pietre, Rememorări pedagogice nemțene;

- Tonea Oana- Proiecte și parteneriate durabile ;
- Ursache D. D.- Luminătorii ; A patra putere ;
- Vasilica Dumitrița- Prostamol ;

Apostolul literar și artistic Anul 6, nr 23

- Bîrjoveanu Romel - Un nou răsunset pentru imnul României ;
- Busalacioc Raluca- Frumoasa mea Moldova;
- Cojocaru Mircea- Idealul meu în viață;
- Floroaia Mihai- Lecția de istorie ;
- Percă Valerian- Tinere condeie romașcane: Cobzarîu Veronica, Cojocariu Emilia, Istoc Andreia, Olaru Magda Maria, Petrariu Radu ;
- Sava Nicolae- Arte și meserii ;
- Sima Olimpia- Tinere condeie pietrene: Băluț Cătălina Elena, Catană Adnana, Ignat Andreea, Ignat Andra, Tănăsă Ancuța, Urdă Andreea Bianca
- Ursache D. D.- Fascinația bibliotecilor ; Duios nomenclatura trecea ;

Luna octombrie

- Bucureșteanu Emil- Mama Nata;
- Buruiană Alexandra- Nou la Humanitas;
- Ciubotaru Mihai- TT și publicul său ;
- Corneanu Ștefan- Salarii contra reformă și performanță; Salarii majorate sau greva generală; Sindicatelor din

Educație cer premierului să aplice legea;

- Floroaia Mihai- Educația între trecut și viitor; Legături de suflet.;
- Gheghici Marius- Învățămîntul nemțean la zi;
- Gh. Radu- Rememorări nemțene;
- Grigore Gabriela- Ziua Mondială a Educației;
- Ifimie Magda Olimpia- Aspecte ale manierismului în poezia bacoviană;
- Percă Valerian- Doamna profesoară Irina Elena Pătrăuceanu ; Ziua Educației la Roman ;
- Pricopoaia Ala- Proiecte și parteneriate europene ;
- Rusu Dumitru- Profesorul de nota 10; La profi da, la noi ba !;

- Sava Nicolae- Revista presei literare ;
- Tomșa Constantin- Note de lector, Bucurii spulberate, de Emanoil Rei, Rememorări pedagogice nemțene;
- Ursache D. D.- Cronica unei victorii sindicale; Vivat crescat floreat!; Praful și pulberea ; De ce prostul e fudul? ;
- Zaharia Mircea- Sionismul, dezbătut ca mișcare națională europeană la ICR;

Luna noiembrie

- Brudaru Angela- Muzeul de Istorie își redeschide porțile marelui public; Concursul național Emanuel Elenescu ;
- Bucureșteanu Emil- Centenar Dumitru Almas;
- Buruiană Alexandra- Nou la Humanitas;
- Corneanu Lucian-

Apostolul la rampă ;

- Corneanu Ștefan- Sindicatelor acuză; Dascălii nemțeni de altădată;
- Cristea Monica- De zece ani pe podium;
- Floroaia Mihai- Biblia de la 1688; Discuții și dezbateri în orele de religie;
- Gheghici Marius- Evaluare obiectivă a performanțelor cadrelor didactice nu poate fi făcută decît de specialiști; Nici Guvernul nu este mai presus de lege; Învățămîntul nemțean la zi ;
- Percă Valerian- Respectarea legii în România de azi ; Talentele europene găzduite de LPS Roman ; Episcopia Romanului ; Școala Otilia Cazimir ; Mai aproape de stele;
- Răileanu Arcadie- Pedagogie și creativitate ;
- Romila G. Adrian- Ortodoxie, tradiție și modernitate ;
- Rotaru Leonard- Elemente de deontologie a evaluării în contextul creșterii actului educațional ;
- Rusu Dumitru- Legea 50% ;
- Sava Nicolae- O carte pentru copii și adolescenți ; Revista presei literare ;
- Tomșa Constantin- Nimic fără Dumnezeu, Rememorări pedagogice nemțene;
- Ursache D. D.- Dor de

școală; O lecție; Politica și Kabala ;

- Zaharia Mircea- Meseria de spectator.

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

ELEMENTE DE DEONTOLOGIE A EVALUĂRII ÎN CONTEXTUL CREȘTERII CALITĂȚII ACTULUI EDUCAȚIONAL

(urmare din numărul 110)

Din această perspectivă, ne permitem să sugerăm câteva orientări concrete care vizează aspectele conceptuale, acțiunile practice și evaluative specifice fiecărei lecții.

Conceptual, orice reușită ține de cunoașterea manualelor școlare, de modul de proiectare a activităților și de nivelul teoretic la care profesorul stăpînește problemele de didactică specializată.

Proiectul didactic, conceput în mod științific, va ține seama și de resursele umane de care dispune fiecare pedagog și va preciza, astfel, un anumit quantum de cunoștințe într-o asamblare logică a evenimentelor instruirii, pe baza unor strategii didactice adecvate și a unui suport intuitiv eficient.

Gîndit și realizat în asemenea

manieră, proiectul didactic ar oferi garanția reușitei și ar evita, cum din păcate se mai întîmplă, erori didactice de tipul aceluia care la o clasă gimnazială sau de nivel profesional se aplică, în șablon, lecția- expunere cu tentă academică, lipsită de velleități formative, cu randament minim în consolidarea deprinderilor integratoare ce ar corespunde vârstei și posibilităților intelectuale ale elevilor.

Lecția este un „spectacol” ce trebuie bine pregătit și care cere „actori” pe măsură care să creeze în vocația lor.

Actorul de care aminteam, este de fapt profesorul care își respectă profesia și oferă angajament total în demersul educativ, care presupune predare, învățare și evaluare, toate la fel de importante în dezvoltarea profesională și socială a tînrului.

Conceptual, despre predare și învățare ne-am afirmat opiniile mai sus. Fiecare, urmează radiografia capacității de evaluare a profesoru-

lui prin raportare, la anumite distorsiuni care pot împiedica un proces obiectiv.

Raportul obiectivitate - subiectivitate în procesul evaluării a provocat o serie de discuții. Se pune, mai întîi, problema dacă profesorul evaluator are nevoie de calități speciale pentru a realiza acest gen de activitate. Iar răspunsul este prompt și afirmativ. O a doua problemă s-ar referi la ideea compatibilității între un profesor bun și un evaluator bun. Și în această situație răspunsul este afirmativ, cu o singură condiție : evaluatorul trebuie instruit, de fiecare dată, înainte de a intra într-o comisie, în legătură cu etica procesului evaluativ.

Personalitatea profesorului evaluator se evidențiază prin dimensiunea profesionalismului său și prin dimensiunea atitudinii pe care o adoptă în decursul procesului evaluativ.

În primul rînd, în cadrul evaluărilor naționale, profesorul trebuie să înțeleagă și să susțină ori-

entarea oficială, pentru asigurarea unei coerente a actului evaluativ și a păstrării unei atitudini de echidistanță în raport cu cei supuși evaluării.

În al doilea rînd, ni se pare important ca evaluatorul să reacționeze, cu promptitudine, de cite ori identifică o eroare sau atunci cînd constată o inadvertență, o abatere de la principiile morale. Lucrul în echipă presupune ordine și folosirea acelorași unități de măsură pe care le indică, în situația dată, un barem. Unele distorsiuni, produse de un subiectivism în limite acceptabile, pot fi ușor eliminate prin urmărirea notării pentru fiecare item al unei lucrări, în etapa confruntării celor doi evaluatori, după ce, în prealabil, au măsurat și apreciat strict individual.

De asemenea, distorsiunile pot fi ușor înlăturate dacă normele, regulile și baremele unui examen sunt formulate explicit și sunt respectate de către toți evaluatorii. Grila de „lectură” pe care aceștia o

aplică în „citirea” unor bareme ar trebui să depășească oarecum interpretarea personală pentru a putea aspira la o evaluare cît mai obiectivă.

Se poate greși ușor dacă nu ești atent la nuanțe, și, mai ales dacă nu dovedești angajament față de profesie, față de colegi, dar mai ales față de elevi și comunitate.

Dacă, de pildă, îți propui să urmărești cu insistență, depistarea unor posibile „perle”, ca să distrezi asistența, sigur că vei pierde din vedere calitatea generală a lucrării și, mai ales, punctele tari, care să favorizeze notarea.

În cazul în care faci lectura lucrării, prin citirea tip poză (specifă, în unele situații, propriilor tale acumulări de informații), vei pierde nuanțe și vei elimina din start sesizarea competențelor lingvistice de comunicare ale celui evaluat.

Cît ne privește, orice lucrare scrisă pe care o avem în față, supusă evaluării, o considerăm întodeauna cartea de vizită a celui

evaluat și o tratăm ca atare, cu respect, încercînd să o apreciem la reala ei valoare.

Ni s-a întîmplat, de multe ori, să ne exprimăm satisfacția, în momentul în care am reușit să acordăm punctaj bun sau foarte bun unei lucrări și să lăudăm chiar pe un el sau pe o ea cu un sincer „bravo” în fața foii sigilate, ca și cum persoana ar fi fost de față. Așa ceva se cheamă dragoste față de copil, față de tînr, față de profesie și față de muncă.

Considerăm, în același timp, că o evaluare de calitate nu urmărește numai achiziția de informații. Mereu noul și surprinzătorul Eminescu afirma că „într-o școală bunul elevul trebuie să învețe în ea mai mult decît i se predă” în sensul că „odată interesul trezit pentru obiecte, odată simțirile și judecata deprinse la observație, elevul ajunge prin propria gîndire la rezultatele care nu stau în carte.”

**Profesor
Leonard ROTARU**

ALERGIE LA EXAMENE

Mai ți țineți minte câte examene ați dat în viață? Nu-i bai. Principalul e să știți că examenele dăunează grav sănătății. Parol! Așa zic exegeții. Nervii, stările de încordare și insomniile îi pun jos pe tinerii studioși. Mai ales dacă examenul este capital și evaluatorul "un zbir". Fobia examenelor i-a transformat pe tineri în "alergici" la verificări. Îndeosebi după Revoluție, când școala a fost legată de gard. Examenele grele pot cauza tulburări grave de comportament. Frica de proful examinator te face neom. Practic, în ziua examenului ești "varză", nu mai știi nici cum te cheamă. În anii studenției, în dimineața de examen când plecam spre facultate, spre "călău", puteam. Primul popas îl făceam la W.C. - ul facultății de unde nu mă mai trăgea inima să ies. Când în sfârșit ajungeam în fața ușii pe care scria cu majuscule EXAMEN și colegii mă informau că deja 5 din grupa noastră au făcut "buf", mi se tăiau picioarele. Eram paralizat parțial. Doream să merg la sașof. Am avut un coleg din Brăila, Mircea, care după ce trăgea biletul de examen, de emoție, nu mai vedea nimic. Când proful examinator îl întreba ce număr are biletul, nu era în stare să citească. Întindea biletul ca un surdomut și evaluatorul se informa singur. Exegeții în problema emoțiilor pretind că acestea se pot trata cu...indiferență. Da, da, ați citit bine. Puteai lua examenul învățând un singur curs ca Tatăl nostru. Indiferent ce îți pică tu ziceai ce ai învățat. Când proful te atenționa că bați cîmpii, o luai de la capăt. Scos din pepeni, universitarul îți cerea carnetul de student, îți trîntește un cinci leșinat și te dădea afară. Da, dar pentru asta trebuia să fii grosier. Ce, e așa de greu să fii cu obrazul gros? Luați pildă de la politicieni. Au 80 de ani și mai vor un mandat! Vor să moară dormind în fotolii.

Dumitru RUSU

TOCILARA COMUNISTĂ

In tinerețe era bestială. Traducere: frumoasă foc. Avea frumusețea tipică a moldovenelor: ten alb, ochi negri, păr bogat și privire ce nu se uita ușor. Și-a dăruit viața școlii. A înțeles de la început că educația este unul din domeniile vitale ale unui popor. Un stîlp pentru viitor. Că o lecție clar predată, nu se uită niciodată. Că într-o societate șchioapă, aflată într-o criză de valori "Cine are carte..." Vorba aia, n-ai reper, nu spargi ușa de la minister, că n-ai intrare. A funcționat ca dascăl la un liceu pietrean de prestigiu, de la repartitie pînă la pensionare. Zeci de generații au ascultat-o și admirat-o. Mulți liceeni s-au considerat norocoși că viața lor s-a "intersectat" cu cea a profesoarei. Puțini însă au răzbit în jungla socială. Și mai puțini au reușit să ajungă prof de mate, ca "Doamna Geometrie".

Și poate e bine să amintim faptul că, după pensionare a îmbătrînit frumos și discret. Ca orice om cunsecade. Bine educat. Asta nu înseamnă că toată viața a avut zile senine. Nicidecum. După Revoluție, un ex-țetecist prost instruit i-a aruncat vorbe de ocară. A făcut-o "comunistă". În plină stradă. Vorbe de copil tolmac. Acest copil al întâmplării, fiu de bani-gata, a jignit un sistem întreg de educație. Facem parte din "generația buricului gol", a cunoscut "viața" la discotecă cu fite tribale din colț deși nu știe nici acum tabla înmulțirii. Exagerăm cumva? Nu! Tinerii de azi sînt incontestabil inteligenți, buni la lucru cu calculatorul dar grozav de grabiți. Nu știu ce vor, sunt debusolați. Violenți în vorbe și fapte.

Cine a salvat situația penibilă, narată? Tot o elevă, bineînțeles de elită. Cum anume? Printr-o stratagemă bine calculată. I-a povestit profesoarei jignite, cu tact, talent și haz, că în toți anii de liceu, colegii au poreclit-o "tocilara comunistă". Motivul? Lua în fiecare an, premiul I cu coroană. Dacă le avea cu comunismul? Habar nu avea cu ce se mîncă. Morala? Dacă nu poți face un bine, măcar nu face rău. Inteligent sfat, nu? Urmați-!!

Dumitru RUSU

Valențele educative ale familiei

Familia este o instituție cu multiple funcții de natură biologică, economică, juridică și educativă. Familia nu este un mediu izolat și închis. Membrii familiei oferă, prin însăși existența lor, anumite metode comportamentale ce vor fi asimilate în mod spontan și prin imitație de către copii.

Condițiile care îi oferă valențele educative sînt: unitatea autoritatea părintească, unitatea cerințelor, colaborarea familiei cu instituția școlii. Unitatea trebuie să fie bazată pe afecțiunea și atașamentul reciproc dintre membrii familiei. În astfel de familii, copiii își însușesc modelele pozitive, de atitudine și conduită în grup, iar în mediile familiale lipsite de afecțiune personalitatea copilului este influențată negativ. Autoritatea părinților

este o altă componentă importantă a eficienței educației în familie. Pentru a câștiga stima și admirația copilului, părințele trebuie să fie corect, drept și consecvent, iar în relațiile cu copiii trebuie să aibă o atitudine sănătoasă, echilibrată în care exigența se îmbină cu afecțiunea. Privind unitatea cerințelor, este necesar ca toate persoanele adulte din familie să susțină aceste cerințe. Altfel scopul familiei cit și al școlii este dezvoltarea multilaterală a

personalității copilului. Colaborarea dintre școală și familie bazată pe respect, ridică în ochii școlarului atît prestigiu în învățatorului cit și autoritatea părinților. Primele percepții și reprezentări și le formează copilul în mediul familial însușindu-și limba-jul prin imitarea celor din jur. Părinții trebuie să stimuleze curiozitatea copilului formînd răspunsuri simple și accesibile virstei lor la întrebările puse.

Viața și împrejurările cotidiene oferă părinților nenumărate ocazii pentru a stimula dezvoltarea intelectuală a copiilor. Familia furnizează ființei umane în devenire substanța personalității sale morale. Calitatea influențelor morale ale familiei se exercită prin imitarea de către copil a metodelor de comportament oferite de părinți. Dacă piedul familial este armonios, plăcut, se dezvoltă dragostea copilului față de părinți, atașamentul față de membrii

familiei, de casă și de locurile părintești. În acest mediu ambient plăcut, copiii sînt ajutați să observe și să admire frumusețile patriei, emoții pozitive ce duc spre sentimentul de împlinire sufletească. În familie, copilul trebuie să deprindă mînuirea unor unelte simple să-și dezvolte astfel sentimentul dragostei față de muncă și sentimentul datoriei împlinite. Prof. Niculina PUȘCAȘU

DAR EU, CU CINE AM VOTAT?

Imediat după Primul Război Mondial, în condițiile instabilității și derutei politice, Max Weber, unul din patronii axiologiei, adică ai științei valorilor, a scris un tratat despre meseria de politician.

Pentru autor, omul politic nu este nici un savant, dar nici un gură-cască. Nu este nici gîrbovit de ani, dar nici cu caș la nas. El este omul de bun-simț, la care primează trei calități. Prima este capacitatea de a previziona evoluția evenimentelor, de a înțelege „mersul lumii” sau, ca să fim mai pretențioși decît Hegel, de a întui sensul Istoriei. A doua însușire a omului politic este simțul responsabilității, adică puterea de asumare a consecințelor deciziilor proprii și ale celor la care aderă. El nu aruncă pisica, nu acuză contextul sau opoziția, nu invocă moștenirea ceaușistă sau oculta sionistă, nici maleficele „agenturi esterne”. Onestitatea meseriașului nu-i permite să apeleze la aburii statistice, la savantfîcrici cabalistice sau la alte prafuri în ochi. El își recunoaște deschis greșelile, ezităriile, inconsecvențele, aprehensiunile. O face fără falsă modestie și fără lacrimi de crocodil, pentru că-și respectă electoratul și are încredere în capacitatea acestuia de a-l judeca.

Pe scurt, omul nostru nu se caină și nu se scuză, fiindcă cine se scuză se acuză, cum spune franțuzul, care are ceva politic, de la Charlemagne, încoace.

Dar cea mai interesantă caracteristică a politicianului de meserie este capacitatea de a-și controla mîndria.

Știința eticii este pusă la grea încercare pentru a ne face înțeleasă asemenea năzbitie, fiindcă tot omul are

mîndria lui, ca să nu mai vorbim de celebra mîndrie de a fi român, suspinată prin talk-show-uri sau zdrobită cu cărămida de pieptul cite unui baștan, originar minoritar și veritabil miliardar.

Ca să apară, dintr-o asemenea specie, un exemplar de rasă, pare aproape imposibil, însă neamțul crede că nu, și mai crede că mîndria este ca analiza la urină, pozitivă sau negativă, adică o valoare duală, în același timp dar nu sub același raport. Pozitivă, cînd capacitatea de a controla mîndria izvorăște din natura morală bună. Negativă, cînd exprimă natura morală rea. Orice om, dacă nu este sfînt sau mucenic este - cum se știe - , și înger și demon, adică are o dublă

natură morală.

Să încercăm simplificarea încurcării în care acrima teutonă ne aruncă: mîndria politicianului este secundară în raport cu scopurile pe care le urmărește, plecînd de la prezența că ele sunt însumate în Binele Public. El este prioritar și față de el mîndria se sacrifică pe sine însăși.

Aflat în serviciul binelui public, ba chiar identificîndu-se cu el, politicianul de marcă, meseriașul, nu-și mai aparține. Este o unealtă, un mijloc particular, al unui scop general.

Voinea de putere, spunea Nietzsche, din care Weber s-a inspirat en gros - nu este o mîndrie, o fală personală care să-l determine a se crede mai

savant și mai potent decît alții. Ea este o povară, făcîndu-l să renunțe la viața personală, la plăcerile vulgului, la blonda cu fese apetisante, la beuturica cu lăutari și cazacioc. Dacă binele public ar cere, el trebuie să fie pregătit chiar pentru sacrificiul de sine, precum căpitanul care nu abandonează corabia și se scufundă cu ea. Acesta este gestul suprem al renunțării la mîndria personală, ceea ce nu înseamnă că ar fi un om fără mîndrie. Dimpotrivă, cînd sentimentele mîndriei personale se suprapun mîndriei naționale, politicianul de meserie are libertatea de a fi viclean ca șarpele sau curat ca porumbelul, cum ne învață Cartea. El devine un adevărat aristocrat al puterii, ceea ce pare aproape un pleonasm, dacă sintagma n-ar fi din capul lui Nietzsche.

Axiologia și antropologia, ca științe, au apărut relativ recent, între ele existînd o anume legătură: omul a evoluat intelectual dar a involuat moral. Politica a fost și continuă să fie impregnată de politicianism. La români ea pare un veritabil fanarism, o politică a interesului propriu, de familie, de clan. Aici schimbările se produc lent, la intervale de sute de ani, dar românului nu-i pasă, fiindcă crede că ar avea șapte vieți.

Vom trăi și vom vedea! Un cunoscut cetățean, cu mintea tulbură de la ultimul bairam, își pune o întrebare aproape inocentă:

- Dar eu, cu cine votez ? !
Aștepta să-i spună cineva, dar cine să o facă, căci clasicul Weber nu-și scrisese, la vremea aceea, tratatul cu pricina, iar acum, după afită politică, puțini mai cred în actualitatea clasicilor.

După 18 ani, ne-am luat majoratul în politică, devenind adevărați cetățeni, cu drept de vot. Suntem mai copii la minte și totuși, o întrebare ne gidilă pe șira spinării.

Prof. dr. D. D. URSACHE

ASTĂZI S-A NĂSCUT HRISTOS

Astăzi s-a născut Hristos Mesia chip luminos Lăudați și cîntați, Și vă bucurați! Mititel, înfășeșel, În scutece de bumbăcel Lăudați și cîntați Și vă bucurați! Vîntul bate, nu-L răzbate, Neaua ninge, nu-L atînge Lăudați și cîntați Și vă bucurați! Și de-acum pînă-n vecie Mila Domnului să fie Lăudați și cîntați Și vă bucurați! Lăudați și cîntați Și vă bucurați!

O CE VESTE MINUNATĂ

O, ce veste minunată În Betleem ni s-arată Că s-a născut Prunc Prunc din Duhul Sfînt Fecioara curată. Că s-a născut Prunc Prunc din Duhul Sfînt Fecioara curată. Că la Betleem Maria Săvirșind călătoria Într-un mic sălaș Lîng-acei oraș A născut pe Mesia. Într-un mic sălaș Lîng-acei oraș A născut pe Mesia. Pe fiul cel din vecie, Ce L-a trimis Tatăl mie Să se nască și să crească Să ne mîntuiască. Să se nască și să crească Să ne mîntuiască.

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVAȚĂMÎNT
NEAMȚ

ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
tel/fax: 22.53.32, Piatra
Neamț

Prețul: 1 LEU

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ - director general; Florin FLORESCU - director fondator,

Iosif COVASAN - director economic, Constantin TOMȘA - director executiv, Gheorghe AMAICEI, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct, Dumitrița VASILCA,

prof. dr. D. D. URSACHE; Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Carmen DASCĂLU (secretar).